

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА**

**ПРОГРАМА
атестаційного екзамену
освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
Спеціальності 054 «Соціологія»
Освітньо–професійної програми «Соціологія»
денної та заочної форми навчання
з дисципліни «Теорія та історія соціології»**

Затверджено на засіданні
науково-методичної комісії
соціологічного факультету
протокол № __ від _____ 2020 р.
Голова науково-методичної комісії
соціологічного факультету

_____Юлія СОРОКА

Програма атестаційного екзамену є нормативним документом для контролю знань випускників, які претендують на отримання диплому бакалавра з соціології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Програма складається з питань за базовими дисциплінами, які вивчалися протягом чотирьох років навчання, а також рекомендованої літератури.

Вступ до соціології. Об'єкт, предмет і функції соціології. Специфіка соціологічного аналізу соціальних явищ і процесів. Поняття та феномени соціологічного мислення. Структура соціологічної системи знання. Фундаментальна та прикладна, теоретична та емпірична соціологія. Рівні соціологічного знання: загально соціологічні теорії (макро- та мікросоціологія); теорії середнього рівня; знання, здобуті завдяки емпіричним соціологічним дослідженням. Категоріальний апарат соціологічної науки: особливості розвитку. Соціологія в системі наук про суспільство і людину. Соціологія та філософія, соціологія та історія, соціологія та математика тощо. Поняття та основні персоналії протосоціології. Історичні, соціокультурні та теоретичні передумови виникнення соціології як самостійної науки. Періодизація розвитку соціології (за М. Елброу). Сучасний стан, основні напрямки та проблеми соціологічної науки в Україні. Поняття та види професійної соціологічної діяльності. Соціоінженерна, викладацька та науково-дослідна робота в галузі соціології. Основні вимоги до соціолога- професіонала: знання, вміння, навички, професійно-ділові якості. Поняття професійної етики. Професійний кодекс соціолога. Основні положення професійного кодексу соціолога – члена Соціологічної асоціації України. Інституціоналізація соціологічної освіти як фактор професіоналізації соціологічної діяльності.

Історія соціології. Предмет історії соціології. Проблема періодизації історії соціології та можливі критерії виділення етапів в історико-соціологічному процесі. Методологічна проблематика дослідження суспільства та її еволюція. Особливості виникнення та розвитку соціології в окремих країнах (Франція, Великобританія, Німеччина, Італія, Росія, США та ін.). Основні підходи до аналізу історико-соціологічного процесу: хронологічний, проблемний, національний, персоніфікований та ін. Позитивізм О. Конта. О. Конт про завдання соціології. Закон трьох стадій інтелектуального розвитку суспільства (за О. Контом). Особливості біолого-еволюційної соціології. Органіцизм Г. Спенсера, його вчення про загальну еволюцію. Передумови виникнення психологічного напрямку в соціології. Психологія народів (В. Вундт). Психологія натовпу (Г. Лебон). Теорія наслідування (Г. Тард). «Генезис» та «телезис» в концепції Л. Уорда. Інстинктивізм у соціології. Соціологічні аспекти психоаналізу. Роботи З. Фрейда «Незадоволеність культурою», «Майбутнє однієї ілюзії», «Тотем та табу». Загальна характеристика та коло проблем інтеракціонізму. Теорія «дзеркального Я» Ч. Х. Кулі. Символічний інтеракціонізм Дж.Г. Міда. У. Томас та Чиказька школа в соціології. Поняття установки та «теорема

Томаса». Формальна соціологія Ф. Тьонніса. Робота Ф. Тьонніса «Спільнота та суспільство». Загальні категорії соціологічної концепції Г. Зіммеля. Культура в концепції Г. Зіммеля. Робота Г. Зіммеля «Філософія грошей». Матеріалізм як теорія пізнання. Матеріалістичне розуміння історії. Вчення про класову боротьбу. Теорія ідеології. Роботи К. Маркса та Ф. Енгельса: «Капітал», «До критики політичної економії. Передмова», «Походження сім'ї, приватної власності та держави». Розуміюча соціологія М. Вебера. Ідеальнотипічний метод пізнання соціальних явищ. Веберівська інтерпретація капіталізму. Соціологія релігії М. Вебера. Політична соціологія М. Вебера. Роботи М. Вебера «Політика як покликання та професія», «Наука як покликання та професія». Соціологізм Е. Дюркгейма: методологія та онтологія. Поняття соціального факту. Поняття інституту й соціальної функції в концепції Е. Дюркгейма. Соціологія релігії Е. Дюркгейма. Роботи Е. Дюркгейма «Правила соціологічного методу» та «Про поділ суспільної праці». Завдання та метод соціології в концепції В. Парето. Теорія соціальної поведінки В. Парето. Теорія еліт В. Парето.

Історія емпіричної соціології. Передумови виникнення емпіричної соціології (історичні, соціокультурні, методологічні). Основні етапи розвитку вітчизняної емпіричної соціології. Провідні дослідницькі центри в Україні. Емпірична соціологія в Західній Європі. Вихідні позиції емпіричної соціології у Франції: різні уявлення про соціальну реальність в «соціальній фізиці» О. Конта й «соціальній фізиці» А. Кетле. Концепція соціального факту Е. Дюркгейма та її емпіричне обґрунтування в роботі «Про самогубство». Зародження емпіричної соціології в Англії. Робота Ч. Бута «Життя й праця населення Лондона»: вихідні завдання й практика масових соціальних обстежень. А. Баулі й перші спроби використання вибіркового методу в соціальному обстеженні. Значення вибіркового методу для становлення емпіричної соціології. Г. Спенсер і його підхід до обґрунтування методології нової науки про суспільство. Опора на факти в роботі Г. Спенсера «Основи соціології». Американська емпірична соціологія: чиказька школа та її роль у становленні емпіричної соціології. Дослідження представників чиказької школи. «Польський селянин у Європі й Америці»: методологія й методи дослідження. Виникнення індустріальної соціології Е.Мейо та Хотторнські експерименти: вихідні позиції й основні результати, методи досліджень. Робота С. Стауффера «Американський солдат»: основні завдання дослідження, використання кількісних методів аналізу емпіричних даних. П. Лазарсфельд, його роль у розвитку методів емпіричної соціології та дослідженні засобів масової інформації. Робота П. Лазарсфельда «Мариенталь». Робота Р. Лінда та Х. Лінд «Пересічне місто» («Middle town»): мета й завдання дослідження, методи збору інформації. Використання методів емпіричної соціології в електоральних опитуваннях Дж. Геллапа, Е.Роупера, А. Кросслі.

Історія української соціології. Історичний контекст виникнення та розвитку української суспільної думки у XVI–XIX ст. Головні риси української суспільної думки у XVI–XIX ст. Ідеї та діяльність

М. Драгоманова в українській соціології кінця XIX–початку XX ст. Соціологічна творчість І. Франка. Проект створення наукової соціології Б. Кістяківського. Наукова діяльність М. Ковалевського в контексті української, російської та світової соціології. Генетична соціологія М. Грушевського. Специфіка української соціологічної думки другої половини XIX–початку XX ст. Сучасна українська соціологія: основні дослідницькі центри, представники, напрямки теоретичних та емпіричних досліджень.

Соціологія. Мультипарадигмальність соціології. Синтетичні теорії в соціології. Постмодерн та необхідність нового соціологічного знання. Законодавча соціологія та соціологія інтерпретативна. Поняття „соціальне. „Соціальна дія як родові поняття в соціології. Модель одиначної дії Т. Парсонса. Поняття соціальної реальності. Подвійна природа соціального простору за П. Бурдьє. Органічна та механічна солідарність. Типологія соціальної дії М. Вебера та Ю. Хабермаса. Типові змінні Т. Парсонса. Соціальні взаємодії: різновиди, принципи регуляції. Відносини панування-підлеглості (ієрархічні взаємодії). Влада. Система соціальних інститутів. Ознаки суспільства. Структурна композиція суспільства. Загальна теорія систем в соціології. Суспільство як система, що самоорганізується. Типологія суспільств. Соціокультурні відмінності модерну й постмодерну. Теорії інформаційного суспільства. Постфордизм. Інформаціональний капіталізм. Теорія гнучкої спеціалізації. Соціокультурні ефекти глобалізації. Соціальні властивості культури. Соціально-історичні системи уявлень про світ: міф, релігія, ідеологія. Цінності та норми. Девіантна поведінка. Соціальна диференціація та соціальна нерівність. Засади соціальної стратифікації. Соціальна мобільність. Маргінальність.

Сучасні соціологічні теорії. Характеристика основних гносеологічних проблем соціології та її епістемологічних альтернатив (реалізм/номіналізм; холізм/індивідуалізм; утопія/ідеологія; мікро-/макротеорія; порядок/конфлікт). Пояснення та розуміння: дві традиції епістемології (позитивізм, метод розуміння). Джерела ідей функціоналізму. Т. Парсонс: класичний функціоналізм, теорія соціальної дії. Типи функціональних пояснень. Р. Мертон: критика положення про функціональну єдність суспільства. Неофункціоналізм. Дж. Александер: перетворення „формальної соціології в структурно-функціональний підхід. Структурний функціоналізм. Постпарсоніанське теоретизування в соціології. Соціологія конфлікту. Нова ліберальна програма Р. Дарендорфа та Л. Козера. Ю. Хабермас про завдання соціальної теорії. Теорія комунікативної дії Ю. Хабермаса: передумови та основні положення. Драматургічна соціологія І. Гофмана. Робота І. Гофмана „Представлення себе іншим в повсякденному житті. Поняття соціальної стигми. Феноменологія, символічний інтеракціонізм та етнометодологія: основні поняття та методи. Соціологія Е. Гідденса. Теорія структурації: дуальність, „правила та ресурси, „діяльність. Класифікація правил та ресурсів у відповідності до трьох основних понять — легітимація, панування та позначення. „Діючий та його „знання, рівні знання: „дискурсивна свідомість і

„практична свідомість. Відтворення структури в просторі та часі. Соціальні інститути та їх характеристики. Глобалізація як соціальний процес.

Структурний конструктивізм П. Бурдьє. Критика „об'єктивізму, інтеракціонізму, феноменології та утилітаризму. Від конфлікту інтересів — до класового конфлікту. Соціальна практика як „зацікавлена дія. Habitus. Н. Луман: типи соціальних систем. Теорія комунікації. Теорія соціокультурної еволюції.

„Постмодерне теоретизування в соціології. Modernity, Post-modernity, High modernity, Trans-modernity. Історицизм та критицизм. Витоки постмодерністського теоретизування. Філософські засади соціологічних теорій прагматизму. Специфіка прагматистського акціонізму. Прагматистська „раціональність. Деконструктивізм у неопрагматизмі. Неопрагматизм Р. Рорті, Х. Патнема, Д. Девідсона, У. Куайна. Глобалізація як предмет соціологічної рефлексії. Типи теорій глобалізації. Глобалізація як лінійний процес модернізації. „Світ-системна теорія І. Валлерстайна. Модель світової культури (М. Арчер, М. Феверстоун, Р. Робертсон). Теорія глобальної спільноти (Е. Гідденс). Модель глобальної системи. Теорія „суспільств, базованих на знанні (Н. Стер). Модель „макдональдизації Дж. Рітцера. Глобалізаційна концепція споживання.

Основи демографії. Відтворення населення як соціальна підсистема, її співвідношення з іншими соціальними структурами. Типи відтворення населення. Демографічний перехід: поняття, сутність. Теоретичні концепції пояснення історичного зниження народжуваності та масової малодітності в сучасному суспільстві. Репродуктивні потреби, норми, цінності, установки та мотиви. Соціологічні дослідження репродуктивної поведінки. Тенденції зміни рівня народжуваності у світі, колишньому СРСР, сучасній Україні та інших країнах. Тенденції та фактори рівня смертності й середньої тривалості життя у світі, колишньому СРСР, сучасній Україні та інших країнах. Епідеміологічний перехід: сутність і особливості прояву в Україні. Фактори зміни структури причин смертності. Самозбережлива поведінка як фактор тривалості життя: поняття, структура, чинники актуалізації. Загальні показники чисельності населення. Основні тенденції зміни чисельності населення Землі, частин світу, найбільших країн, України. Демографічний вибух. Депопуляція. Вік як демографічна і соціологічна змінна, особливості його виміру. Демографічне старіння населення: сутність, причини, види, економічні, соціальні, політичні та інші наслідки. Старіння населення та завдання соціальної політики.

Конфліктологія. Діалектична теорія конфлікту (К. Маркс, Р. Дарендорф). Конфліктний функціоналізм (Г. Зіммель, Л. Козер). Структурні елементи конфлікту. Динаміка конфлікту. Основні етапи розвитку конфлікту. Переговори як технологія розв'язання конфліктів. Соціальна напруженість: поняття і сутність.

Соціологія культури. Соціологічне визначення культури. Соціологія культури: коротка історія дисципліни. Соціологічне розуміння зв'язків людини, суспільства та культури. Онтологія сучасного суспільства:

принципова нецілісність та множинність. Феномен влади, пряма й дискурсивна влада. Поняття культурних механізмів влади. Символ як елемент культури. Символічний простір, символічний капітал, символічна влада. Символ у процесах номінації, класифікації, кодифікації. Соціологічне визначення ритуалу. Ритуал і цінності, соціальні інститути та пам'ять спільноти. Специфіка ритуалів у сучасному суспільстві. Свята. Ритуали в процесах легітимації влади. Міф у культурі. Характеристики міфологічного мислення. Міф та суспільство. Три аспекти зацікавленості соціології міфом. Міф та цінності. Міфологічне мислення та явище натуралізації. Культурна неоднорідність та поняття полікультурності. Концепти осягнення культурної неоднорідності. Критика концептів культурної неоднорідності та її критерії. Інший в перспективі полікультурного суспільства. Соціокультурна номенклатура Іншого. Культурні механізми розрізнення груп та категорій: «чужий» та «ворог» у перспективі реалізації влади в суспільстві. Культурне розмаїття як ресурс розвитку. Культурна політика національної держави та проблеми толерантності. Культурна неоднорідність та матриця домінування.

Економічна соціологія. Евристичні можливості моделі — економічної людини і моделі — соціологічної людини. — Соціальна економіка М. Вебера. Дослідження впливу соціальних інститутів на економічне життя суспільства (Т. Веблен). Гроші як соціокультурне явище (Г. Зіммель). Економіка і релігія у працях М. Вебера. Розподіл праці з погляду соціології (Е. Дюркгейм). Економіка і суспільство в теоріях структурного функціоналізму. Соціальна структура і ролі в економіці капіталізму (В. Зомбарт, Й. Шумпетер). Політика й економіка (Д. Кейнс). Соціальна критика ринкової економіки К. Поланьї. Ринок і свобода особистості у працях Ф. Хайєка. Соціально-економічні групи: критерії визначення, типи, сприйняття в суспільній свідомості, особливості соціологічного аналізу. Середній клас і його економічний потенціал. Бізнесові еліти і їх соціальна відповідальність. Характерні риси економічної культури країн з розвинутою капіталістичною економікою. Зміст, структура, функції економічної свідомості як елементу економічної культури. Стереотипи сприйняття та реакції людей на економічні перетворення в суспільстві. Господарські ідеології, їх характеристика. Ідеологічні гібриди і соціально-економічна політика. Особливості соціологічного вивчення економічної поведінки. Соціокультурна детермінація економічної поведінки різних суб'єктів господарювання в сучасній Україні. Зміст, структура, функції та види економічної поведінки. Місце підприємців у ринковій економіці, їх ідентифікація, моделі підприємницької поведінки. Зайнятість і ринок праці. Інституційна структура ринку праці. Соціальні умови, функції ринку праці. Внутрішні та зовнішні ринки праці (П. Дерінгер, М. Піоре). Основні моделі сегментованого ринку праці (Ч. Лідбітер, Дж. Аткинсон та ін.). Фактори сегментації ринку праці. Гендерні асиметрії на ринку праці. Адаптація та соціальні наслідки втрати роботи; канали, механізми і форми працевлаштування. Активна соціальна політика в сфері зайнятості та її соціологічне забезпечення.

Соціологія ринків. Поняття ринку. П'ять концепцій ринку за Р. Бойє. Методи визначення поняття “ринок”: феноменологічний метод. Методи визначення поняття “ринок”: історико-генетичний метод. Методи визначення поняття “ринок”: метод теоретичного моделювання. Методи визначення поняття “ринок”: ринок як сукупність галузевих сегментів. Співвідношення структур та інститутів ринку. Структури ринку: ресурси (форми капіталу), організації, ділові зв'язки. Інститути ринку: права власності, управлінські схеми, правила обміну. Характеристика основних інституційних елементів ринку. Формальні та неформальні інститути ринку. Формальні та неформальні правила ринку. Загальне поняття конкуренції. Соціологічні моделі конкуренції. Поняття ринку праці. Зайнятість і ринок праці. Еволюція зайнятості та її сучасні форми. Порівняльний аналіз первинного й вторинного ринків праці. Сегментація ринку праці. Безробіття в сучасних умовах. Державне регулювання ринку праці й політика зайнятості населення. Формування загальносвітового ринку праці як наслідок глобалізації соціально-економічних процесів. Основні показники вимірювання споживчих ринків: тип товарних категорій, тип учасників ринку, рівень концентрації ринку. Практики споживачів як об'єкт соціологічного аналізу. Структуралістсько-конструктивістська парадигма у вивченні споживання. Особливості споживчих практик як соціокультурної діяльності. Споживчі ринки й контрафактна продукція. Поняття контрафактної продукції, імітації й фальсифікованої продукції. Стратегії боротьби з підробками. Послуга як предмет споживання. Поняття та специфіка ринку послуг. Теоретичні основи дослідження поведінки споживачів на ринку послуг.

Соціологія реклами. Реклама як соціальний інститут. Функції реклами на макро- і мікросоціальних рівнях. Реклама як предмет соціологічного та економічного аналізу. Рекламні технології як засіб управління споживацькою поведінкою. Довіра та відчуження: соціологічна концепція Г. Зіммеля. Довіра та способи її формування (Дж. Коулмен, Ф. Фукуяма). Основні методи впливу, що використовуються в рекламній діяльності. Роль референтних груп в рекламному впливі. Презентація продукту реклами іншим у світі повсякденності: аплікації теорії І. Гофмана до реклами.

Соціологія молоді. Соціологія молоді як спеціальна соціологічна теорія. Історія виникнення, сучасний стан, перспективи розвитку соціології молоді. Об'єкт, предмет та функції соціології молоді. Теоретико-методологічні засади соціологічного вивчення молоді. Основні напрямки, методологія та методика досліджень молоді у вітчизняній та світовій соціології. Молодь як соціально-демографічна група Вікова стратифікація суспільства. Місце та роль молоді в соціальній структурі. Визначення вікових меж молоді як соціальна та соціологічна проблема. Соціально-психологічні особливості молодіжного віку. Соціально-статусні характеристики різних груп молоді. Молодь України в соціально-демографічному вимірі. Державна молодіжна політика та соціальна робота з молоддю. Соціалізація молоді та ювентизація суспільства як взаємозумовлені процеси. Соціологічні тлумачення процесів соціалізації

особистості: від позитивізму до постмодернізму. Взаємодія поколінь як фактор соціалізації молоді та ювентизації суспільства. Покоління X, Y, Z: відмінності свідомості та поведінки. Соціальні ідентичності і соціокультурні практики сучасної молоді: глобальний та регіональний контексти. Культурний капітал сучасної молоді: його джерела, динаміка та факторна зумовленість. Молодь в умовах суспільства ризику. Суспільство, що трансформується, як соціокультурний простір для актуалізації ризикогенних практик молоді. Поколінський вимір соціальної нерівності в сучасній Україні. Молодіжні девіації: основні форми, причини та фактори поширення. Молодь як агент політичного поля України: аналіз політичних орієнтацій молоді та факторів, що їх зумовлюють. Студентська молодь як суб'єкт протестного руху в Україні. Молодь в умовах глобалізації. Антиглобалістський молодіжний рух. Молодіжна повсякденність у контексті дозвіллевої діяльності сучасного українського юнацтва.

Політична соціологія. Співвідношення політичної соціології з іншими науками про політику. Предмет та методи політичної соціології. Особливості підходу К. Маркса до пояснення політичних явищ. Особливості підходу М. Вебера до розуміння політичних явищ. Марксистська та веберіанська парадигми політичної соціології. Політико-соціологічна інтерпретація виникнення політики. Співвідношення явищ політики, влади та держави: основні інтерпретації. Соціальні нерівності та політична стратифікація. Влада як центральний елемент організованого суспільства. Універсальні підвалини влади. Соціальна проблема та чинники ерозії влади. Ефективність влади. Легітимність влади: сутність, способи досягнення, основні показники, критика поняття легітимності. Критика політичних режимів. Поняття політичного простору. Механізми захисту владних ієрархій. Соціально-політична свідомість: елементи, форми, функції. П. Бурд'є про специфіку політичного поля та політичний капітал. Політичний дискурс як об'єкт політико-соціологічного аналізу. Політична й електоральна поведінка, активність та участь: політико-соціологічний підхід до визначень та аналізу.

Соціологія сім'ї. Сім'я як соціальний інститут і як мала соціальна група. Поняття специфічних та неспецифічних функцій. Основні функції сучасної сім'ї. Проблематика соціологічних досліджень сім'ї. Специфіка макросоціологічного та мікросоціологічного підходів до вивчення сім'ї. Макросоціологічні (еволюційна теорія або інституційно-історичний підхід, функціоналістські теорії, конфліктологічні теорії, системний підхід, феміністські теорії) та мікросоціологічні (символічний інтеракціонізм, теорія обміну, етнометодологія та феноменологічна соціологія, психоаналіз) теорії сім'ї. Етапи історичного розвитку сім'ї як соціального інституту. Дофамілістичний етап розвитку сім'ї. Розвиток сім'ї на доіндустріальному етапі. Сім'я на індустріальному етапі розвитку суспільства. Виникнення сім'ї сучасного типу. Відмінні риси традиційної та сучасної моделей сім'ї. Основні тенденції змін в сфері шлюбно-сімейних відносин в постмодерному суспільстві. Поняття сімейної поведінки особистості та її різновиди. Поняття шлюбної поведінки та шлюбного вибору. Складові шлюбної поведінки.

Поняття сексуальної поведінки та основні цілі сексуальної поведінки. Соціальний аспект сексуальної поведінки. Взаємозв'язок сексуальної та репродуктивної поведінки. Поняття репродуктивної поведінки, специфіка її соціологічного вивчення. Структура репродуктивної поведінки. Рутинна та проблемна репродуктивна поведінка. Поняття планування сім'ї. Основні концепції планування сім'ї. Життєвий цикл сім'ї. Критерії конструювання життєвого циклу сім'ї. Сутність та зміст сімейної політики. Сімейна політика держави як чинник трансформації інституту сім'ї. Проблеми формування сімейної політики в сучасній Україні та мікросоціологічні (символічний інтеракціонізм, теорія обміну, етнометодологія, психоаналіз) теорії сім'ї.

Соціологія управління. Соціальні процеси як об'єкт управління. Суб'єкти управління соціальними процесами: громадянське суспільство і політична система. Трудова організація (колектив) як об'єкт і суб'єкт управління. Інформаційне забезпечення процесу управління соціальними процесами. Управлінський цикл, його структура: підготовка, прийняття і реалізація управлінського рішення. Поняття управлінської культури. Соціологічні методи дослідження управлінської культури.

Соціологія науки. Подолання в соціології просвітницького ідеалу раціональності, роботи М.Вебера, М.Шелера. "Соціологія знання" М.Шелера. Наука як нижча (базисна) форма знання в трирівневої ієрархії видів знання. К.Маннгейм про ступінь істинності людського знання, принцип екзистенціальної обумовленості знання. Ф.Знанецький про соціальні ролі вчених. Л.Флек про виникнення та розвитку наукового факту. "Наука і соціальний порядок" Р.Мертон. Емпіричні дослідження мертоновської школи. Науковий етос. Моделі розвитку наукового знання. Структура наукових революцій Т.Куна і дослідницька програма І.Лакатоса. Т.Кун про наукове співтовариство. Суперечка Т.Куна зі школою К.Поппера. К.Поппер про критерії науковості. Романтичний антисциєнтизм кінця 60-х-початку 70-х рр. Анархізм в науці. Роботи П.Фейєрабенда. Наука на ринку символічного капіталу (П. Бурд'є). Наукове співтовариство як колективний суб'єкт наукової діяльності. Міжособистісні відносини в первинному науковому колективі. Дослідження взаєморозуміння в наукових колективах. Міжособистісні відносини "керівник-науковці" в первинному науковому колективі. Рольові відносини в науковому колективі. Креативність вченого.

Управління соціальними проектами. Поняття соціального проекту. Роль соціальних проектів в сучасній організації. Класифікації соціальних проектів. Поняття життєвого циклу соціального проекту. Успіх соціального проекту, його критерії та фактори. Середовище соціального проекту. Поняття соціального проектування. Підходи до розробки соціального проекту: загальна характеристика. Етапи соціального проектування: загальна характеристика. Поняття управління соціальним проектом. Процеси управління соціальними проектами: загальна характеристика.

Рекомендована література:

Підручники, навчальні посібники

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М.: Прогресс – Политика, 1992.
2. Баразгова Е. С. Американская социология (Традиции и современность). Курс лекций. – Екатеринбург: «Деловая книга», Бишкек: «Одиссей», 1997. – 176 с.
3. Бауман З. Мыслить социологически: Учеб. пособие / Пер. с англ. под ред. А.Ф. Филиппова. – М.: Аспект Пресс, 1996.
4. Бергер П. Приглашение в социологию: гуманистическая перспектива / Пер. с англ. под ред. Г.С. Батыгина. – М.: Аспект Пресс, 1996.
5. Волков Ю.Г. Социология: лекции и задачи. – М.: Гардарики, 2003.
6. Волков Ю.Г. Социология: Учебное пособие. М.; Ростов-н/Д., 2007.
7. Волков Ю.Г., Добренков В.И., Нечипуренко В.Н. и др. Соціологія. – М.: Гардарики, 2005.
8. Воронцов А.В., Громов И.А. История социологии. XIX – начало XX века. Часть I. Западная социология. Часть II. Русская социология. – М.: Владос, 2005.
9. Гидденс Э. Социология / При участии К. Бердсолл / Пер. с англ., изд. 2-е. – М., 2005.
10. Голосенко И.А., Козловский В.В. История русской социологии XIX-XX вв. – М.: Онега, 1995.
11. Горелов А.А. Социология. Учебник для вузов. – М.: ЭКСМО, 2006.
12. Гофман А.Б. Классическое и современное: Этюды по истории и теории социологии. – М.: Наука, 2003.
13. Гофман А. Б. Семь лекций по истории социологии. Учебное пособие для вузов. – 2-е исправ. изд. – М.: «Книжный дом «Университет», 1997.
14. Громов И., Мацкевич А., Семенов В. Западная теоретическая социология. – СПб.: «Ольга», 1996 (1997).
15. Даниленко О.А., Ковалева И.Д., Мусиездов А.А. История социологии: Учебн.-метод. пособ. / Под ред. И.Д. Ковалевой. – Харьков: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2004.
16. Дмитриев А.В., Здравомыслов А.Г. Социология конфликта. – М.: Аспект- Пресс, 1996.
17. Заславская Т.И. Современное российское общество: Социальный механизм трансформации: Учеб.пособие. – М.: Дело, 2004.
18. История социологии / Под общ.ред. А. Н. Елсукова, Г. Н. Соколовой, А. А. Грицанова, Т. Г. Румянцевой. – Минск: Вышэйшая школа, 1997.
19. История социологии в Западной Европе и США. Учебник для вузов / Редкол.: Г.В.Осипов (отв. ред.), Л.Г.Ионин, В.П. Култыгин; Ин-т соц.-

- полит. исслед. РАН. – М.: Издательская группа НОРМА–ИНФРАМ, 1999.
20. История теоретической социологии. В 4-х т. / Отв. ред. и сост. Ю.Н. Давыдов. – М.: Канон+, 1997.
 21. Капитонов Э. А. Социология XX века: История и технологии: Учеб.пособ. – Ростов-н/Д: Феникс, 1996. – 512 с.
 22. Култыгин В.П. Классическая социология. – М.: Наука, 2000.
 23. Култыгин В.П. Современные зарубежные социологические концепции: Учебник / Под ред. Т.Н. Юдиной. – М.: Изд-во МГСУ «Союз», 2000.
 24. Курбатов В.И. Современная западная социология: Аналитический обзор концепций. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001.
 25. Мационис Дж. Социология. – 9-е изд. – СПб.: Питер, 2004.
 26. Медушевский А.Н. История русской социологии: Учеб.пособие для вузов. – М.: Высш. шк., 1993. 10
 27. Миллс Ч.Р. Социологическое воображение // Пер. с англ. О.А. Оберемко. Под общей редакцией и с предисловием Г.С. Батыгина. – М.: Издательский дом NOTA BENE, 2001.
 28. Монсон П. Лодка на аллеях парка: Введение в социологию. Пер. с англ. – М.: «Весь Мир», 1995.
 29. Нартов Н.А., Бельский В.Ю. Социология. Учебник для ВУЗов. – М.: ЮНИТИ, 2005.
 30. Нетрадиционные методы преподавания социологии: Учеб.пособие под ред. И.Д.Ковалевой. – Харьков: Изд-во Харьковского университета, 2001.
 31. Новикова С.С. Социология: история, основы, институционализация в России. – М.: Московский психолого-социальный институт; Воронеж: Издательство НПО «МОДЭК», 2000.
 32. Общая социология: Учебное пособие/ Под общ. Ред. Проф. А. Г. Эфендиева. — М.: ИНФРА-М, 2004.
 33. Ритцер Дж. Современные социологические теории. 5-е изд. – СПб.: Питер, 2002.
 34. Сокурянська Л.Г. Вступ до соціології : Навчальний посібник / Л. Г. Сокурянська. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 206с.
 35. Тернер Дж. Структура социологической теории. – М.: Прогресс, 1985.
 36. Фирсов Б.М. История советской социологии 1950–1980-х годов: Курс лекций. – СПб.: Изд-во Европ.ун-та в С.-Петербурге, 2001.
 37. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности (Основные положения, исследование и применение). – СПб.: Питер Пресс, 1997.
 38. Якуба Е.А. Социология. Учебное пособие для студентов. – Харьков: Издательство «Константа», 1996.
 39. Giddens, Anthony. 2006. Sociology (5th edition), Polity, Cambridge.

Словники, енциклопедії, довідники

1. Аберкромби Н., Хилл С., Тернер Б.С. Социологический словарь.

Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: Издательство «Экономика», 2004.

2. Большой толковый социологический словарь (Collins). В 2 т.: Пер. с англ. – М.: Вече, АСТ, 1999.

3. Большой энциклопедический словарь: философия, социология, религия, эзотеризм, политэкономия. – Минск: Минская фабрика цветной печати, 2002; "Издательство Михайлова В. А"., 2005.

4. Великие мыслители Запада / Пер. с англ. В.Федорина. – М.: КРОН-ПРЕСС, 1988.

5. Дороговцев М.Ф. Социологи России и СНГ XIX – XX вв. Библиографический справочник. – М.: Эдиториал УРСС, 1998.

6. Социологический энциклопедический словарь. На русском, английском, немецком, французском и чешском языках. Редактор-координатор – академик РАН Г.В. Осипов. – Издательская группа ИНФРА М – НОРМА, 1998.

– Социология: Краткий тематический словарь / Под общ.ред. Ю.Г. Волкова. Ростов н/Д: Изд-во «Феникс», 2001.

7. Социология. Терминологический словарь / Ж. Ферреоль. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2003.

8. Социология: Энциклопедия / Сост. А.А. Грицанов, В.Л. Абушенко, Г.М. Евелькин, Г.Н. Соколова, О.В. Терещенко. – Мн.: Книжный Дом, 2003.

9. Outhwaite W. (ed.). The Blackwell Dictionary of Modern Social Thought (2nd ed.). Blackwell Publishing, 2006.

10. Calhoun, Craig (ed.). Dictionary of the Social Sciences.– Oxford University Press, 2002.

11. Scott, John & Marshall, Gordon (eds). A Dictionary of Sociology (3rd Ed.).Oxford University Press, 2005.

Першоджерела, хрестоматії

1. Американская социологическая мысль: Тексты / Сост. Е.И. Кравченко; Под ред. В.И. Добренькова. М.: Изд-во МГУ, 1994.

2. Андерсон Б. Воображаемые сообщества. Размышления об истоках и распространении национализма / пер с англ. В.Николаева. – М.: «Канон- пресс-Ц», «Кучково поле», 2001. 11

3. Антология русской классической социологии: [Тексты] / Под ред. Д.С. Клементьева, Л.Н. Панковой. М.: Изд-во МГУ, 1995.

4. Арон Р. Избранное: Введение в философию истории / Пер. с фр. – М.: ПЕР СЭ; СПб.: Университетская книга, 2000.

5. Балибар Э., Валлерстайн И. Раса, нация, класс. Двусмысленные идентичности. – М.: Логос, 2004.

6. Барт Р. Мифологии. – М.: «Академический Проект», 2008.

7. Бауман З. Индивидуализированное общество. – М.: Логос, 2005.

8. Бауман З. Глобализация. Последствия для человека и общества / Пер. с англ. – М.: Весь Мир, 2004.

9. Бауман З. Текучая современность / Пер. с англ. под ред.

Ю.В.Асочакова. – СПб.: Питер, 2008.

10. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования / Пер. с англ. – М.: Academia, 1999.

11. Бек У. Общество риска. На пути к другому модерну. – М.: Прогресс-Традиция, 2000.

12. Бек У. Что такое глобализация? – М.: Прогресс-Традиция, 2001.

13. Бергер П., Лукман Т. Социальное конструирование реальности. Трактат по социологии знания. – М.: «Academia-Центр», «Медиум», 1995.

14. Бодрийяр Ж. Общество потребления / Пер. с фр. – М.: Культурная революция, 2006.

15. Бурдьё П. Начала: Пер. с фр. – М.: Socio-Logos, 1994.

16. Бурдьё П. Социальное пространство: поля и практики. – СПб.: Алетейя, 2005.

17. Бурдьё П. Социология политики: Пер. с фр. – М.: Socio-Logos, 1993.

18. Валлерстайн И. Конец знакомого мира. Социология XXI века / Пер. англ. под ред. В.Л. Иноземцева. – М.: Логос, 2003.

19. Вебер М. Избранное. Образ общества. – М.: Юрист, 1994.

20. Вебер М. Избранные произведения. Пер. с нем. – М.: Прогресс, 1990.

21. Вишневский А.Г. Россия перед демографическим выбором: выступления и интервью. – М.: Изд. дом ГУ ВШЭ, 2007.

22. Геллнер Э. Условия свободы. Гражданское общество и его исторические соперники. – М.: Ad Marginem, 2005.

23. Гидденс Э. Ускользящий мир: как глобализация меняет нашу жизнь. – М.: Издательство «Весь Мир», 2004.

24. Гидденс Э. Устроение общества: Очерк теории структуризации. – М.: Академический Проект, 2003.

25. Глобализация и идентичность: Хрестоматия / Сост. Т.С. Воропай. – Харьков: Эксклюзив, 2007.

26. Гоулднер А.У. Наступающий кризис западной социологии / Пер с англ. – СПб.: Наука, 2003.

27. Гофман И. Анализ фреймов: эссе об организации повседневного опыта: Пер. с англ. / Под ред. Г.С. Батыгина и Л.А. Козловой; вступ. статья Г.С. Батыгина. – М.: Институт социологии РАН, 2003.

28. Гофман И. Представление себя другим в повседневной жизни / Пер. с англ. А.Д. Ковалева.- М.: Канон-Пресс-Ц, 2000.

29. Даль Р. О демократии / Пер. с англ. А.С. Богдановского; под ред. О.А. Алякринского. – М.: Аспект Пресс, 2000.

30. Дарендорф Р. Тропы из утопии. Работы по теории и истории социологии / Пер. с нем. Б.М. Скуратова, В.Л. Близнекова. – М.: Праксис, 2002.

31. Дюверже М. Политические партии. – М.: «Академический Проект», 2007.

32. Дюркгейм. Э. О разделении общественного труда. Метод социологии / Пер. с фр. и послесл. А. Б. Гофмана. – М., 1990 (1991).
33. Дюркгейм. Э. Самоубийство: социологический этюд / Пер. с франц. – М., 1994 (СПб.: Союз, 1998).
34. Дюркгейм Э. Социология. Ее предмет, метод, предназначение. – М.: Канон, 1995. 12
35. Западноевропейская социология XIX века. О. Конт, Д. С. Милль, Г. Спенсер. Тексты / Междунар. ун-т бизнеса и упр.; Под общ.ред. проф. В. И. Добренькова. – М.: Изд. Междунар. ун-та бизнеса и упр., 1996.
36. Западноевропейская социология XIX – начала XX веков. Тексты: Учеб.пособ. для студентов вузов, обучающихся по направлению и спец.
1. «Социология» / В. Вундт, Г. Тард, З. Фрейд, М. Вебер; Под общ. ред. В. И. Добренькова. – М.: Изд. Междунар. ун-та бизнеса и упр., 1997.
37. Зарубежная социология XX века: Хрестоматия. Тексты / Отв. ред. В.Г. Городяненко. – Днепрпетровск: Издательство ДНУ, 2001.
38. Заславская Т.И. Современное российское общество. Социальный механизм трансформации. – М., 2004.
39. Зиммель Г. Избранное. – М.: Юрист, 1996. – Т. 1, 2.
40. Зомбарт В. Буржуа. Евреи и хозяйственная жизнь / Пер. с нем. – М.: Айрис-пресс, 2004.
41. Ильин В. Социальное неравенство / Центр социологического образования Института социологии РАН. – М.: ИС РАН, 2000.
42. Иноземцев В.Л. На рубеже эпох. Экономические тенденции и их неэкономические следствия. – М.: Издательство «Экономика», 2003.
43. Ионин Л.Г. Социология в обществе знаний: от эпохи модерна к информационному обществу. – М.: Изд. дом ГУ ВШЭ, 2007.
44. Кареев Н.И. Основы русской социологии. – СПб.: Издательство Ивана Лимбаха, 1996.
45. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / Пер. с англ. под науч. ред. О.И. Шкаратана. – М.: ГУ-ВШЭ, 2000.
46. Коллеж социологии 1937-1939. Тексты Ж. Батая, Р. Кайуа, Ж. Дютуи, Р. Гуасталла, П. Клоссовски, А. Кожева, М. Лейриса, А. Левицкого, Г. Майера, Ж. Полана, Д. де Ружмона, Ж.Валя и др. / Сост. Д. Олье; Под ред. В.Ю. Быстрова. – СПб.: Наука, 2004.
47. Контексты современности-II: Хрестоматия. 2-е изд., перераб и доп. / Сост. и ред. Ерофеев С.А. – Казань: Изд-во Казан.ун-та, 2001.
48. Леви-Стросс К. Структурная антропология. – М.: Наука, 1983. (М. : «Академический Проект», 2008).
49. Лейн Д. Подъем и упадок государственного социализма. Индустриальное общество и социалистическое государство / Пер. с англ. под ред. О.Н. Куценко. – К.: Ин-т социологии НАНУ; Харьков: Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина, 2006.
50. Лиотар Ж. -Ф. Состояние постмодерна / Пер. с фр. Н.А. Шматко -

- М.: Институт экспериментальной социологии. – СПб.: Алетейя, 1998.
51. Личностно-ориентированная социология. – М.: Академический Проект, 2004.
 52. Луман Н. Власть. – М.: Праксис, 2001.
 53. Луман Н. Реальность массмедиа / Пер с нем. А.Ю. Антоновского. – М.: Праксис, 2005.
 54. Луман Н. Социальные системы. – СПб.: Наука, 2007.
 55. Маклюэн М. Понимание медиа. – М.: Гиперборея; Кучково поле, 2007.
 56. Манхейм К. Избранное: Социология культуры. – М.; СПб: Университетская книга, 2000.
 57. Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд.
 58. Маркузе Г. Эрос и цивилизация. Одномерный человек: исследование идеологии развитого индустриального общества / Пер с англ., послесл., примеч. А.А. Юдина; сост., предисл. В.Ю.Кузнецова. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2003.
 59. Маслоу Абрахам Г. Мотивация и личность / Пер. с англ. Татлыбаевой А.М. – СПб.: Евразия, 1999.
 60. Мид М. Культура и мир детства. Избранные произведения / Пер. с англ. и коммент. Ю.А. Асеева; сост. и послесл. И.С. Кона. – М.: Наука, 1988.
 61. Нации и национализм / Б.Андерсон, О. Бауэр, М. Хрох и др; Пер. с англ. и нем. Л.Е. Переяславцевой, М.С. Панина. М.Б. Гнездовского – М.: Праксис, 2002.
 62. Немецкая социология / Отв. ред. Р.В. Шпакова. – СПб.: Наука, 2003. 13
 63. Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология / Под ред. В.Л. Иноземцева. – М.: Academia, 1999.
 64. Новая технократическая волна на Западе. – М.: Прогресс, 1986.
 65. Парсонс Т. О социальных системах. – М.: Академический проект, 2002.
 66. Парсонс Т. О структуре социального действия. – М.: Академический проект, 2002.
 67. Парсонс Т. Система современных обществ / Пер. с англ. Л.А. Седова и А.Д. Ковалева. Под ред. М.С. Ковалевой. – М.: Аспект Пресс, 1997; 1998.
 68. Полякова Н.Л. XX век в социологических теориях общества. – М.: Издательство «Логос», 2004.
 69. Посткоммунистические трансформации: векторы, направления, содержание / Под ред. О.Д. Куценко. – Харьков: Изд. Центр ХНУ имени В.Н. Каразина, 2004.
 70. Религия и общество: Хрестоматия по социологии религии / Сост. В.И. Гараджа, Е.Д. Руткевич. – М.: Аспект Пресс, 1996.
 71. Сен А. Развитие как свобода. – М.: Новое издательство, 2004.

72. Современная западная социология: хрестоматия: учеб. пособие / авт.-сост. Г.Н. Соколова, Л.Г. Титаренко. – Минск: Тесей, 2008.
73. Сокурская Л.Г. Студенчество на пути к другому обществу: ценностный дискурс перехода. – Харьков: Изд-во Харьковского университета, 2006.
74. Сорокин П.А. Преступление и кара, подвиг и награда: социологический этюд об основных формах общественного поведения и морали. – М.: Астрель, 2006.
75. Сорокин П. А. Система социологии. – М.: Астрель, 2008.
76. Сорокин П. А. Социальная и культурная динамика. Исследование изменений в больших системах искусства, истины, этики, права и общественных отношений. – СПб.: Изд-во Русского христианского гуманитарного института, 2000.
77. Сорокин П. А. Социальная мобильность / Пер. с англ. М.В. Соколовой. – М.: Academia, LVS, 2005.
78. Сорокин П. А. Человек. Цивилизация. Общество. – М.: Политиздат, 1992.
79. Социальные проблемы: конструктивистское прочтение: Хрестоматия / Сост. И.Г. Ясавеев. – Казань: Изд-во Казанского ун-та, 2007.
80. Социологическая мысль XIX века. Тексты. – Харьков: ХГУ, 1995.
81. Социология на пороге XXI века: Основные направления исследований / Под ред. С.И. Григорьева (Россия), Ж. Коэнен-Хуттера (Швейцария). – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: РУСАКИ, 1999.
82. Социология под вопросом. Социальные науки в постструктуралистской перспективе. Альманах Российско-французского центра социологии и философии Ин-та социологии РАН – М.: Практика; Институт экспериментальной социологии, 2005.
83. Сумерки богов. – М.: Политиздат, 1990.
84. Теннис Ф. Общность и общество. основные понятия чистой социологии / Пер. с нем. Д.В. Складнева. – СПб.: «Владимир Даль», 2002.
85. Теория общества. Сборник / пер. с англ. / Вступ. статья, сост. и общая ред. А.Ф. Филиппова. – М.: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 1999.
86. Токвиль Алексис де. Демократия в Америке. – М.: Прогресс, 1992.
87. Тощенко Ж.Т. Новые явления в общественном сознании и социальной практике. – СПб.: Изд-во СПбГУП, 2008.
88. Тоффлер Э. Метаморфозы власти: Пер. с англ. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2001. (М., 2004).
89. Тоффлер Э. Шок будущего: пер. с англ. – М.: АСТ; АСТ МОСКВА, 2008.
90. Уорд Л. Психические факторы цивилизации. – СПб.: Питер, 2002.
91. Уэбстер Ф. Теории информационного общества / Пер с англ. Под ред. Е.Л. Вартаковой. – М.: Аспект-Пресс, 2004.

92. Фрейд З. Психоанализ. Религия. Культура / Сост. и вступ. ст. А.М. Руткевича. – М.: Ренессанс, 1991. 14
93. Фромм Э. Анатомия человеческой деструктивности: Пер. с англ. / Авт. вступ. ст. П.С. Гуревича. – М.: Республика, 1994.
94. Фромм Э. Бегство от свободы: Пер. с англ. / Общ.ред. и послесл. П.С. Гуревича. – М.: Прогресс, 1989.
95. Фромм Э. Душа человека. – М.: Республика, 1992.
96. Фромм Э. Иметь или быть? / Пер. с англ./ Общ.ред. и послесл. В.И. Добренъков. – 2-е изд., доп. – М.: Прогресс, 1990.
97. Фуко М. Интеллектуалы и власть: Избранные политические статьи, выступления и интервью / Пер. с фр. Б.М. Скуратова под общ.ред. В.П. Большакова. В 3 Ч. – М.: Праксис, 2002-2006.
98. Фукуяма Ф. Великий разрыв / Пер. с англ. под общ.ред. А.В. Александровой. – М.: ООО «Издательство АСТ»; ЗАО НПП «Ермак», 2004.
99. Хабермас Ю. Политические работы / Сост. А.В. Денежкина; пер. с нем. Б.М. Скуратова. – М.: Праксис, 2005.
100. Хабермас Ю. Философский дискурс о модерне. Двенадцать лекций / Пер. с нем. – М.: Издательство «Весь Мир», 2008.
101. Хантингтон С. Кто мы? Вызовы американской национальной идентичности. – М.: АСТ, Транзиткнига, 2004; (М.: АСТ:АСТ МОСКВА, 2008).
102. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / Пер. с англ. Т. Велимеева, Ю.Новикова. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2003.
103. Хрестоматия по общей социологии / Сост. В.П. Култыгин, А.Г. Кузнецов. – М.: Научная книга, 2004.
104. Человек и общество. Хрестоматия / Под ред. С.А. Макеева. – К.: Ин-т социологии НАН Украины, 1999.
105. Шампань П. Делать мнение: новая политическая игра: Пер. с фр. – М.: Socio-Logos, 1997.
106. Штомпка Т. Социология социальных изменений. М.: Аспект-Пресс, 1996.
107. Шютц А. Смысловая структура повседневного мира: очерки по феноменологической социологии. – М.: Институт Фонда «Общественное мнение», 2003.
108. Элиас Н. Общество индивидов / Пер. с нем. – М.: Праксис, 2001.
109. Элиас Н. О процессе цивилизации. Социогенетические и психогенетические исследования. В 2 Т. – М.; СПб.: Университетская книга, 2001.

Вступ до соціології.

Основна.

1. Аберкромби Н., Хилл С., Тернер Б.С. Социологический словарь/Под ред. С. А. Ерофеева, Из-во Казан. ун-та., 1997 – 420 с.

2. Батыгин Г.С. Подготовка научной публикации // Лекции по методологии социологического исследования / Г.С. Батыгин. - М.: Аспект-Пресс, 1995. - С. 142-154.
3. Бауман З. Мыслить социологически: Учебное пособие. — М., 1996.
4. Бергер П. Приглашение в социологию. — М., 1996.
5. Вебер М. Наука как призвание и профессия //Избранные произведения.-М., 1990-С. 707-735.
6. Вебер М. Смысл свободы от оценки в социологической и экономической науке // Избранные произведения - М., 1990-С. 547-601.
7. Гидденс Э. Социология. М: Эдиториал УРСС, 1999, с. 24-40.
8. Давыдов Ю.Н. История теоретической социологии: Введение//Социологические исследования. — 1993. — №5. — С.33-50.
9. Дюркгейм Э. Социология и социальные науки // Философская и социологическая мысль, 1992, №5, с. 113-126.
- 10.Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 224 с.
- 11.Елсуков А.Н. Краткий курс теоретической социологии.-Минск, 1999, с. 14-20.
- 12.Ельмеев В.Я. Социологический метод: онтология, логика, теории.-СПб.- 1996.
- 13.Ильин В.В.Социология как фундаментальная наука // СОЦИС,1997,№5.
- 14.Комаров М.С. Введение в социологию. — М., 1994.
- 15.Кравченко А.И. Введение в социологию. — М., 1995.
- 16.Кравченко А.И. Социология: Учебное пособие для студентов ВУЗов. — М., 1997. — С. 41-39.
- 17.Маркович Д.Ж. Общая социология: Учебник: Пер. с серб.3.-е издание-М., 1998-С. 41-69.
- 18.Монсон П. Лодка на аллеях парка: введение в социологию.М., 1995.
- 19.Осипов Г.В., Москвичев Л.Н., Кабыща А.В. и др. Социология. Основы общей теории: учебное пособие. М., — 1996. — С.16-40.
- 20.Попова І.М. Соціологія. Пропедевтичний курс: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Київ: Тандем.-1996. – 271с.
- 21.Радаев В. В. Как организовать и представить исследовательский проект: 75 простых правил. М.: ГУ-ВШЭ, Инфра-М, 2001.
- 22.Ритцер Дж. Современные социологические теории. 5-ое изд.- СПб.: Питер,2002.-688с.
- 23.Смелзер Н.Дж. Социология. — М., 1994. — С. 16-40.
- 24.Сокурянська Л. Г. Вступ до соціології: навчальний посібник / Л. Г. Сокурянська. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 156 с.
- 25.Сорокин П. Система социологии.- Петроград, 1920. стр 543.
- 26.Сорокин П. Структурная социология //Человек. Цивилизация. Общество. М., 1992. С. 156-220.
- 27.Социология./ Под ред. А.Н. Елсукова. Минск. 1998. — С.58-74.

28. Тернер Д. Структура социологической теории. М., 1995.
29. Тощенко Ж.Т. Социология. Общий курс. М., 1999.
30. Фролов С.С. Социология: Учебник. 3-е издание - М., Гардарики 1999. - С. 7-37
31. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій.-Львів: Видавництво ЛБА, 1998, с.15-28.
32. Штомпка П. Социология социальных изменений. — М., 1996.
33. Щепанский Я. Элементарные понятия социологии. М., 1969.
34. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. — М., 1998. — С. 32-37.
35. Якуба О.О. Соціологія. — Харків: Константа, 1996. — С. 10-13.

Допоміжна

1. Балог А. Соціологія – мультипарадигмальна наука?//Социс, 2002, №__ с. 22-30.
2. Волков Ю.Т. Мостовая И.В. Социология: Учебник для вузов./под ред. проф. Добренёва. - М.: Гардарики, 1999, с 9-92.
3. Волков Ю.Т. Социология: Учебник. — М., 1998. — С. 54-82.
4. Гидденс Э “Девять тезисов о будущем социологии” в Альманахе Thesis//Теория и история экономических и социальных институтов и систем.- М.: Зима, 1993.
5. Головаха Е.И. Исследование социальных феноменов эпохи постсоветизма: Методология, теория, типология // Проблемы розвитку соціологічної теорії. — Київ, 2001. — С. 13-19.
6. Джонсон Т., Дандекер К. Эшуорт К. Теоретическая социология: условия фрагментации и единства.// Теория и история экономических и социальных институтов и систем.-М.: Зима, 1993.
7. Заславская Т.И. Роль социологии в преобразовании //Социологические исследования. — 1996. — №3.
8. Илле М.Е. К вопросу о предмете социологии //Социально-политический журнал.1994.-№11-12.
9. Как написать хорошее эссе [Электронный ресурс] - Доступно на: http://www.msses.ru/education/students/essay/good_essay.php
10. Как написать эссе [Электронный ресурс] - Доступно на: <http://www.publiclibrary.ru/readers/otlichnik/learn-kak-napisat-esse.htm>
11. Как написать эссе для МВА [Электронный ресурс] - Доступно на: <http://www.mbastrategy.ua/content/view/76/46/>
12. Комаров М.С. Размышления о предмете социологии.// Социс, 1990, №11.
13. Лапин Н.И. Предмет и методология социологии// Социс, 2002 №_ с.106-119.
14. Методические рекомендации по написанию эссе [Электронный ресурс] - Доступно на: <http://www.hse.spb.ru/edu/recommendations/essay-2005.phtml>
15. Осипов Г.В. Что происходит с социологией?//Социологические исследования. — 1997. — №5.
16. Рекомендации по оформлению документов для подачи заявки на

грант - 2 [Електронний ресурс] - Доступно на: <http://www.market-studio.com/library-2-menu/2011-01-26-12-17-39/83-2011-01-15-09-58-47?start=1>

17.Соціологія. Учебник для вузов./ В.Н. Лавриненко, Н.А. Нартов, О.А. Шабанова, Г.С. Лукашова; Под ред. проф. В.Н. Лавриненко.- 2-ое изд., переработ. и доп.-М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000, с. 7-28.

18.Соціологія: навч посібник/ за ред С.О. Макеєва.-К.:”Українська Енциклопедія” ім. М.П. Бажана, 1999 с. 5-24.

19.Соціологія: Терміни, поняття, персоналії. Навчальний словник-довідник. За ред В.М. Пічі.-К.: “Каравела”, Львів:”Новий Світ-2000”, 2002.-480с.

20.Штомпка П. Много социологий для одного мира //СОЦИС, 1991, № 2.

21.Ядов В.А. Размышления о предмете социологии //СОЦИС, 1990, № 2.

Історія української соціології

1. Костомаров М. Книги буття українського народу. Дві руські народності // Історія філософії України. Хрестоматія: Навч. пос. / Упорядники М.Ф.Тарасенко, М.Ю.Русин, А.К.Бичко. – К.: Либідь, 1993. – С. 315-321.

2. Драгоманов М.П. Вибране. – К.: Либідь, 1991. – 688 с.

3. Драгоманов М.П. Літературно-публіцистичні праці: в 2-х тт. / Ред. О.Дей, О.Лисенко. – К.: Наукова думка, 1970. – Т.1. – 595 с.; Т.2. – 531 с.

4. Кістяківський Б.О. Вибране / Ред. В.Ф.Жмир, Упоряд. Л.П. Депенчук / Бібліотека часопису "Філософська і соціологічна думка"; Українські мислителі. – К.: Абрис, 1996. – 512 с.

5. Ковалевский М. М. Сочинения: В 2. т. / Отв.ред. А.О. Бороноев. – СПб.: Алетейя, 1997. – Т. 1: Социология. – 287 с.; Т. 2: Современные социологи. – 415 с.

6. Франко І.Я. Що таке поступ? Мислі о еволюції в історії людськості. Передмова до окремого видання 24-го розділу —Капіталу К.Маркса // Франко І.Я. Твори: У 20 т. / Ред. кол. О.Є.Корнійчук, О.І.Білецький та ін. – К.: Держ. вид-во худ.л-ри, 1951-1956. – Т. 19.

7. Липинський В. Листи до братів хліборобів: (фрагменти) // Хроніка‘2000. – 1993. – № 3-4 (5-6). – С. 158-191.

8. Шаповал М. Система суспільних наук // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2001. –№4. – С.156-168.

9. Шаповал М. Соціологія українського відродження. – К.: Україна, 1994. – 45 с. 15

Сучасні соціологічні теорії

1. Кун, Томас. Структура научных революций. М.: Прогресс, 1977. С. 17-59; 227-274.

2. Гемпель, Карл Густав. Логика объяснения. Перевод с английского, составление, вступительная статья и приложение Назаровой О. А. – М.: Дом интеллектуальной книги, Русское феноменологическое общество, 1998.
3. Уинч, Питер. Идея социальной науки. - М.: Пирамида, 1996.
4. Мертон Р.К. Социальная структура и аномия // Рубеж (альманах социальных исследований). 1992. N 2. С. 89-105.
6. Парсонс Т. Понятие общества: компоненты и их взаимоотношения // Тезис. 1993. Т. 1. № 2. С. 94-122. / http://www.hse.ru/science/igiti/thesis2/2_2_1Pars.pdf
7. Парсонс Т. Система современных обществ / Пер. с англ. Л.А. Седова и А.Д. Ковалева. Под ред. М.С. Ковалевой. М.: Аспект Пресс, 1997. / <http://socioworld.nm.ru>
8. Дарендорф Р. Тропы из утопии. М.: Праксис, 2002.
9. Козер, Льюис. Функции социального конфликта. Перевод с англ. О. А. Назаровой - М.: Идея-Пресс, Дом интеллектуальной.книги, 2000.
10. Хабермас Ю. Моральное сознание и коммуникативное действие. – Перевод с немецкого под редакцией Д. В. Складнева. Санкт-Петербург: Наука, 2000.
11. Хабермас Ю. Вовлечение другого. Очерки политической теории. Санкт-Петербург, Наука, 2001.
12. Хабермас Ю. Отношения между системой и жизненным миром в условиях позднего капитализма»// THESIS, Весна, 1993. С. 123-137.
13. Гофман, Ирвинг. Порядок взаимодействия// Теоретическая социология: Антология: В 2 ч. / Пер. с англ., фр., нем., ит. Сост. и общ.ред. С. П. Баньковской. — М.: Книжный дом «Университет», 2002. — Ч. 2. – С 60- 104.
14. Гофман, Ирвинг. Представление себя другим в повседневной жизни / Пер. с англ. и вступ. статья А. Д. Ковалева. М.: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 2000.
15. Коллинз, Рэндалл. Социология: наука или антинаука? Перевод с англ. А.Д. Ковалева// Теория общества. Сборник / Пер. с нем., англ. / Вступ. статья, сост. и общая ред. А. Ф. Филиппова. — М.: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 1999. С. 37- 73.
16. Гидденс, Энтони. Девять тезисов о будущем социологии // Thesis, Зима, 1993, С.57-82.
17. Гидденс, Энтони. СУДЬБА, РИСК И БЕЗОПАСНОСТЬ// Thesis, 1994, вып.5, С. 107- 135.
18. Гидденс, Энтони. Навстречу глобальному веку// Отечественные записки, № 6, 2002, С.436-456.
19. Гидденс, Энтони. Новые правила социологического метода// Теоретическая социология: Антология: В 2 ч. / Пер. с англ., фр., нем., ит. Сост. и общ.ред. С. П. Баньковской. — М.: Книжный дом «Университет», 2002. — Ч. 2. – С.281-318.
20. Бурдые, П. Социальное пространство и символическая власть//THESIS, Весна, 1993.
21. Бурдые П. Социология политики. - М.: Socio-Logos, 1993.

22. Бурдье П. Начала. - М.: Socio-Logos, 1994.
23. Бурдье, Пьер. Опыт рефлексивной социологии// Теоретическая социология: Антология. Ч. 2. М.: Книжный дом «Университет», 2002. С.373-429.
23. Бурдье, Пьер. Практический смысл / Пер. с фр.: А. Т. Бикбов, К. Д. Вознесенская, С. Н. Зенкин, Н. А. Шматко; Отв. ред. пер. и послесл. Н. А. Шматко. СПб.: Алетейя, 2001 г.
25. Луман Н. Власть. М.: Праксис, 2001.
26. Луман, Никлас. «Что происходит?» и «Что за этим кроется?». Две социологии и Теория общества.// Теоретическая социология: Антология. М.: Книжный дом «Университет», 2002. Ч. 2. С. 319-352.
27. Луман, Никлас. Тавтология и парадокс в самоописания современного общества //СОЦИО-ЛОГОС, Вып. 1. М.: Прогресс, 1991. С. 194-218.
28. Луман, Никлас. Понятие риска// THESIS, 1994, вып. 5, С. 135-160.
29. Луман, Никлас. Теория общества (вариант San Foca'89). Перевод с нем.А. Ф. Филиппова// Теория общества. Сборник / Пер. с нем., англ. / Вступ. статья, сост. и общая ред. А. Ф. Филиппова. — М.: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 1999. 416 с. (Серия «LOGICA SOCIALIS»). – С. 196- 236.
30. Бодрийяр Ж. Система вещей. М.: Рудомино, 1995.
31. Бодрийяр Ж. Забыть Фуко. СПб.: "Владимир Даль", 2000.
32. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть. М.: Добросвет, 2000.
33. Бодрийяр Ж. В тени молчаливого большинства, или конец социального. Екатеринбург: Издательство Уральского университета, 2000.
34. Лиотар Ж.-Ф. Состояние постмодерна/Пер. с фр. Н.А. Шматко — М.: Институт экспериментальной социологии; СПб.: Алетейя, 1998. —1160 с. (серия "Gallicinium").
35. Фуко, Мишель. Воля к истине: по ту сторону знания, власти и сексуальности. Работы разных лет. Пер. с франц.— М.: Касталь, 1996.—448 с.
36. Фуко, Мишель. Слова и вещи. Археология гуманитарных наук. Пер. с фр. В. П. Визгина, Н. С. Автономовой.— СПб., А-сad, 1994.
37. Фуко, Мишель. История безумия в классическую эпоху / Пер. И.К. Стаф. СПб.: Университетская книга, 1997.
38. Фуко, Мишель. Надзирать и наказывать. Рождение тюрьмы. М.: »Ad Marginem», 1999.
- Бергер П. Капиталистическая революция (50 тезисов о процветании, равенстве и свободе). М.,1994.
39. Гидденс Э. Социология. М., 1999, Гл.16. Мировая система и Европа // Кравченко А. И. Социология: Хрестоматия. М., 1997. Социологические теории
40. Уоллерстайн И. Социальное изменение вечно? Ничто никогда не изменяется? // СОЦИС, 1995, №5.
41. Тоффлер О. О смещении власти: знание, богатство и принуждение на пороге 21 века. М., 1991.
42. Штомпка П. Социология социальных изменений. М., 1996.
43. Маннгейм К. Идеология и утопия. М., 1990;

44. Арон, Раймон. Этапы развития социологической мысли. М.: Прогресс, 1993. С. 315-402.
45. Бергер П.Л. Приглашение в социологию: гуманистическая перспектива / Пер. с англ. под ред. Г.С. Батыгина. М.: Аспект Пресс, 1996.
46. Бодрийяр, Жан. Система вещей. М.:Рудомино, 1995.
47. Бодрийяр, Жан. Соблазн. М.: AdMarginem, 2000.
48. Бурдьё, Пьер. Социальное пространство и символическая власть//THESIS, Весна, 1993.
49. Бурдьё, Пьер. Социальное пространство и генезис «классов»// Вопросы социологии, 1992, № 1, С.17-36.
50. Гидденс Э. Структура и структурация (перевод: Конструирование общества. The constitution of society, Polity Press, 1984.) // Контексты современности-1: Актуальные проблемы общества и культуры в западной социальной теории: Хрестоматия / Сост. И общ. Ред. С.А. Ерофеев. 2-е изд. Доп. И перераб. Казань: Изд-во Каз. Ун-та, 2000. С. 41-48
51. Гофман, Ирвинг. Порядок взаимодействия// Теоретическая социология: Антология: В 2 ч. / Пер. с англ., фр., нем., ит. Сост. и общ.ред. С. П. Баньковской. — М.: Книжный дом «Университет», 2002. — Ч. 2. — С 60- 104.
52. Гофман И. Первичные системы фреймов / Пер. с англ. О.А. Оберемко, Е.Г. Авджян // Социологический журнал. 2001. № 1. С. 122-137. / <http://www.nir.ru/socio/scipubl/sj/sj1-01gof.html>, <http://www.i-u.ru/biblio/archive/gofman%5Ffirst%5Ffreyms%5Fsystems>
53. Гофман И. Представление себя другим в повседневной жизни / Пер. с англ. и вступ. статья А.Д. Ковалева. М.: "КАНОН-пресс-Ц", "Кучково поле", 2000. (аннотация и оглавление <http://www.ecsocman.edu.ru/db/msg/128986>)
54. Гофман И. Самость и повседневность (перевод: Презентация себя в повседневной жизни. The Presentation of self in everyday life, Penguin books, 1990.) // Контексты современности-1: Актуальные проблемы общества и культуры в западной социальной теории: Хрестоматия / Сост. И общ. Ред. С.А. Ерофеев. 2-е изд. Доп. И перераб. Казань: Изд-во Каз. Ун-та, 2000. С. 119-121. / <http://ecsocman.edu.ru/db/msg/126039> 17
55. Гофман И. Стигма: Заметки об управлении испорченной идентичностью. Часть 1. Стигма и социальная идентичность. Часть 2. Контроль над информацией и социальная идентичность (главы 3-6). Пер.М.С.Добряковой. E.Goffman. Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity. N.Y.: Prentice-Hall, 1963. Социологический форум. (Январь 2001). / http://ecsocman.edu.ru/images/pubs/2003/11/20/0000132063/goffman_final.doc
56. Козер, Льюис. Функции социального конфликта. Перевод с англ. О. А. Назаровой - М.: Идея-Пресс, Дом интеллектуальной.книги, 2000. — 208 с.
57. Коллинз, Рэндалл. Социология: наука или антинаука? Перевод с англ.А.Д. Ковалева// Теория общества. Сборник / Пер. с нем., англ. / Вступ. статья, сост. и общая ред. А. Ф. Филиппова. — М.: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 1999. 416 с.(Серия «LOGICA SOCIALIS»). – С. 37- 73.

58. Хоманс Д. Социальное поведение как обмен // Современная зарубежная социальная психология. М.: Издательство Московского университета, 1984. С. 82-91. / <http://socio.msk.ru/lib.html>

59. Шутц А. Структура повседневного мышления // Социологические исследования. 1988. № 2. С. 129-137.

Конфліктологія

2. Агеев В.С. Межгрупповое взаимодействие: социально-психологические проблемы. - М., 1990.

3. Аксененко С.Е. Осознание конфликтной ситуации и общение // Теоретические и прикладные проблемы психологии познания людьми друг друга. Краснодар, 1985.

4. Английские материалисты XVIII в. В 3 т. М., 1968.

5. Антология мировой философии. В 4 т. М., 1971.

6. Антонян Ю.М. Терроризм. Криминологическое и уголовно-правовое исследование. – М.: Щит-М, 1998.

7. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология. – М.: 1999

8. Арцибасов И.Н., Егоров С.А. Вооруженный конфликт: право, политика, дипломатия. - М., 1989.

9. Бабосов Е.М. Конфликтология: Учеб. Пособие для студентов вузов. – Минск: 2000

10. Бекешкіна І.Е. Етноконфліктологічний підхід до сучасної ситуації в Україні. - К., 1994.

11. Берн Э. Игры, в которые играют люди. - СПб., 1992.

12. Бородкин Ф.М., Коряк Н.М. Внимание, конфликт! Новосибирск, 1989.

13. Бэкон Ф. Сочинения. В 2 т. М., 1979. Т. 2.

14. Варламова Н.В., Пахоменко Н.Б, Общественный консенсус: подходы к проблеме // Государство и право, 1992, № 9

15. Ващенко И.В. Общая конфликтология. – Х.: 2000

16. В контексте конфликтологии: диагностика и методология управления конфликтной ситуацией / Отв. ред. Т.М. Дридзе, Л.Н. Цой. – М.: Изд-во Института социологии РАН, 2001. - № 3, - 176с.

17. Ворожейкин И.Е., Кибанов А.Я., Захаров Д.К. Конфликтология: Учебник. – М.: Инфра-М, 2000. – 224с.

18. Вятр Е. Социология политических отношений. М., 1979.

19. Глухова А.В. Политические конфликты: основания, типология, динамика (теоретико-методологический анализ). – М.: Эдиториал УРСС, 2000.

20. Город и государство: проблемы, тревоги, надежды горожан востока Украины. - Харьков, 1996.

21. Громова О.М. Конфликтология: курс лекций. – М.: 2000

22. Гуляев В.В. Соціальні механізми попередження та розв'язання соціально-трудових конфліктів // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології. – К., 2004.

23. Гуторов В.А. Античная социальная утопия. Вопросы истории и теории. Л., 1989. 18
24. Давыдов Ю.П. Норма против силы. Проблема мирорегулирования. – М.: Наука, 2002. – 287 с.
25. Ден Д. Преодоление разногласий. Как улучшить взаимоотношения на работе и дома. - СПб., 1994.
26. Дмитриев А.В. Конфликтология: Учебное пособие. – М.: Гардарики, 2001. – 320с.
27. Дмитриев А.В. Насилие: социально-политический анализ. – М.: 2000
28. Емельянов С.М. Практикум по конфликтологии. – СПб.: 2000
29. Зайцев А.К. Социальный конфликт. – М.: Academia, 2000. – 464 с.
30. Запрудский Ю.Г. Социальный конфликт. Ростов. 1992.
31. Здравомыслов А.Г. Межнациональные конфликты в постсоветском пространстве. – М.: Аспект Пресс, 1996. – 286 с.
32. Здравомыслов А.Г. Социология конфликта. Учеб. Пособие. - М., 1995.
33. Зигерт В., Ланг Л. Руководить без конфликтов. – М.: Прогресс, 1990.
34. Иванов В.Н., Смолянский В.Г. Конфликты и конфликтология. – М., 1994.
35. Ильин В.В., Панарин А.С., Ахиезер А.С. Реформы и контрреформы в России. Циклы модернизационного процесса. - М., 1996.
36. Ишмуратов А.Т. Конфлікт і згода. – К., 1996.
37. Казаков В.С., Иваненко Е.А. Социология конфликта: ее предмет, специфика // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Збірник наукових праць – Харків: Вид.центр Харківського університету, 2002. – с.123-126
38. Карнеги Д. Как завоевывать друзей и оказывать влияние на людей. – М., 1992.
39. Козер Л. Функции социального конфликта. – М.: Идея-Пресс, 2000. – 208 с.
40. Коузер Льюис. Основы конфликтологии. – СПб., 1999
40. Конфликт и социальный порядок: Сб. статей / Под ред. В.Д. Виноградова, Ю.Н. Пахомова. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2002. – 212 с.
41. Конфликтология: Учебник для вузов / Под ред. проф. В.П. Ратникова. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 512с.
42. Конфлікти в суспільстві: діагностика і профілактика. Матеріали Третьої Міжн. н.-пр. конф./ За ред. Пірен М.І. – Київ-Чернівці, 1995.
43. Конфліктологія: [Підручник для студентів вищ. навч. зал. юрид. спец.] / За ред. професорів Л.М.Герасіної та М.І.Панова. – Харків: Право, 2002. – 256с.
44. Крисберг Л. Миросознание, миросохранение и разрешение конфликтов // Социс, 1990, № 11.
45. Мириманова М.С. Конфликтология. – М.: Академия, 2003. – 320 с.
46. Обновление и стабильность в современном обществе. Сравнительный анализ. Под рук. А.А. Галкина. – М.: Весь мир, 2000.
47. Основы конфликтологии. / Под ред. В.Н. Кудрявцева. – М.: Юрист, 1997, 200 с.

48. Переходы и катастрофы: опыт социально-экономического развития. – М., 1994.
49. Петровская Л.А. О понятийной схеме социально-психологического анализа конфликта // Теоретические и методологические проблемы социальной психологии. М., 1977.
50. Пірен М.І. Конфліктологія: Підручник. – К.: МАУП, 2003. – 360 с.
51. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття. / Навч. посібник. – К., 1996.
52. Понятие социологии и смысла социального действия. // Вебер М. Избранные произведения. М., 1990.
53. Психология конфликта / Сост. и общая редакция В.Н. Гришиной. – СПб.: Питер, 2001. – 448с.
54. Ритцер Дж. Современные социологические теории. 5-е изд. – СПб.: Питер, 2002. – 688с.
55. Рукавишников В. Социальная напряженность // Диалог, 1990, №8, с.6-11
56. Рукавишников В.О. Социальная напряженность: диагноз и прогноз // Социс, 1992, № 1
57. Рукавишников В.О., Иванов В.Н. Социальная напряженность: опыт измерения // Социс, 1992, № 7
58. Серебрянников В.В. Социология войны. – М.: Научный мир, 1997.
59. Скотт Дж. Конфликты и пути их преодоления. – К., 1991. 19
60. Современная американская социология. – М.: Изд-во МГУ, 1994. - 294 с.
61. Современная конфликтология в контексте культуры мира (Материалы 1 Международного конгресса конфликтологов) / Под ред. Е.И. Степанова. – М.: Эдиториал УРСС, 2001, 592с.
62. Соколов С.В. Социальная конфликтология: Учеб.пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 327с.
63. Солдатова Г.У. Психология межэтнической напряженности. – М.: Смысл, 1998.
64. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. – М., 1992.
65. Соціальне партнерство / С.В.Бакуменко, І.Є.Левенець, О.М.Грибаков, М.Л.Дубровський та інші: Навчальний посібник. – К., 1999.
66. Социальное отношение. Типы социального поведения // Вебер М. Избранные произведения. – М., 1990.
67. Социальный конфликт. Современные исследования: Реферативный сборник. М.: Ин-т социологии РАН, 1991 – 2002 .
68. Степанов Е.И. Конфликтология переходного периода: методологические, теоретические, технологические проблемы. – М.: Ин-т социологии РАН, 1996.
69. Степанов Е.И. Отечественная конфликтология: современное состояние и задачи // Современная конфликтология в контексте культуры мира. (Материалы 1 Международного конгресса конфликтологов). – М.: 2001.
70. Тернер Дж. Структура социологической теории. – М., 1985.

71. Уткин Э.А. Конфликтология. Теория и практика. – Москва: ЭКМОС, 1998 - 264с.
72. Фельдман Д.М. Конфликты в мировой политике. – М., 1997.
73. Фишер Р., Юри У. Путь к согласию или переговоры без поражения. – М., 1990.
74. Фролов С.С. Социология: Сотрудничество и конфликты / Уч. пособие. – М.: Юристь, 1997. – 240 с.
75. Фромм Э. Анатомия человеческой деструктивности. – М., 1994.
77. Чернявська О.В. Механізм впливу соціальних змін на соціальну напруженість в сучасній Україні (на прикладі мегаполісу) // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук 22.00.07 – соціологія управління. – Харків, 2001
78. Чумаков А.Н. Управление конфликтом. – М., 1995.
79. Штомпка П. Социология социальных изменений. – М., 1996.

Соціологія культури

1. Бергер П. Общество как объективная реальность / П. Бергер, Т. Лукман // Бергер П., Лукман Т. Социальное конструирование реальности. – М. : Медиум, 1995. – С.80–209.
2. Бурдьё П. Социальное пространство и символическая власть / П. Бурдьё // Бурдьё П. Начала ; пер. с фр. Н. Шматко. – М.: Socio-Logos, 1994. – С. 181–208.
3. Бурлачук В.Ф. Символ и власть. – К.: ИС НАНУ, 2002. – 266 с.
4. Гендер для медій. Підручник .../ За ред. М. Маєрчик (гол. ред.), О. Плахотнік, Г. Ярманової. – К.: Критика, 2013. – 220 с.
5. Герц К. Польза разнообразия / К. Герц ; пер. с англ.// THESIS, 1993. – Вып. 3. – С. 168–184.
6. Ионин Л. Социология культуры / Л. Ионин. – М.: Изд. Дом ГУ ВШЭ, 2004. – 427 с.
7. Крепон М. Європейські іншості / пер. з фр. – К.: Український центр духов. культури, 2011. – 184 с.
8. Ленуар Р., Мерлье Д., Пэнто Л., Шампань П. Начала практической социологии / Пер. с фр. – М.: Институт экспериментальной социологии; СПб.: Алетейя, 2001. – 406 с.
9. Риддингс Б. Университет в руинах / пер. с англ. – М.: ВШЭ, 2010. – 304 с.
10. Соболевська М. Неофункціоналістські та постструктуралістські теорії в сучасній соціології: Навчальний посібник / М. Соболевська. – К.: Дух і літера, 2010. – 164 с.
11. Сорока Ю. Свої, чужі, різні: соціокультурна перспектива сприйняття Іншого : монографія / Ю. Сорока. – Х. : ХНУ імені В. Н.Каразіна, 2012. – 332 с.
12. Сорока Ю. Соціологія культури : навчально-методичний посібник / Ю. Сорока. – Х.: ХНУ імені В. Н.Каразіна, 2015. – 136 с. (ЦНБ ХНУ ім.В.Н.Каразіна)

13. Сорокин П. Родовая структура социокультурных явлений // Сорокин П.А. Человек. Цивилизация. Общество.- М.-1992. – С. 190–220.

Економічна соціологія

Підручники. навчальні посібники

1. Веселов Ю. В. Экономическая социология: история идей. – СПб.: Изд-во С.-Петербург.ун-та, 1995. – 168 с.
2. Дорин А. В. Экономическая социология: Учеб.пособие. – Мн.: ИП – Экоперспектива. 1997. – 256 с.
3. Радаев В. В. Экономическая социология [Текст]: учеб.пособие для вузов. – М.: Изд. Дом ГУ ВШЭ, 2009. – 602 с.
4. Рощина Я. М. Социология потребления [Текст]: учеб.пособие. – М.: Изд. Дом ГУ ВШЭ, 2007. – 447 с.
5. Экономическая социология: автопортреты [Текст] /Отв. ред. В.В.Радаев, М.С. Добрякова. – М.: Изд. дом ГУ ВШЭ, 2007. – 487 с.
6. Экономическая социология: Учебное пособие для вузов /Под ред. В.И.Верховина. – М.: Академический проект, 2006. – 736 с.

Першоджерела

1. Анализ рынков в современной экономической социологии [Текст]: пер. с англ. /отв. Ред. В.В. Радаев, М.С. Добрякова. – М.: Изд. Дом ГУ ВШЭ, 2007. – 423 с.
2. Бродель Ф. Материальная цивилизация, экономика и капитализм XV – XVIII в. в. Т. 2 / Пер. с фр. – М.: Прогресс, 1988. – С. 460 – 591.
3. Булгаков С. Н. Философия хозяйства. – М.: Наука, 1990. – 416 с.
4. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. – К.: Основи, 1994. – 269 с.
5. Веблен Т. Теория праздного класса. – М.: Прогресс, 1984. – 284 с.
6. Беккер Г. С. Экономический анализ и человеческое поведение // Теория и история экономических и социальных институтов и систем. Thesis. – М.: Начала-Пресс. – Т.1. Вып. 1. 1993. – С. 24 – 40.
7. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть. – М.: Добросвет, 2000. – 388 с.
8. Бодрийяр Ж. Система вещей. – М.: Рудомино, 2001. – 218 с.
9. Грановеттер М. Экономические институты как социальные конструкты: рамки анализа // Журнал социологии и социальной антропологии. – 2004. – № 1. – С. 76 – 89.
10. Дюркгейм Э. О разделении общественного труда: Метод социологии /Пер. с фр. – М.: Наука, 1990. – 576 с.
11. Зиммель Г. Философия денег // Теория общества. Сборник. – М.: —КАНОН-пресс-Ц, —Кучково поле, 1999. – С. 309 – 383.
12. Зомбарт В. Буржуа: этюды по истории духовного развития современного экономического человека. – М.: Наука, 1994. – 444 с.
13. Маркс К. Капитал. Т. 1. Гл.1. // Маркс К., Энгельс Ф. Сочинения. 2-е изд. – Т. 23.
14. Мартинелли А. Рынки, правительства и глобальное управление //

Социс. – 2002. – № 12. – С. 3 – 14.

15. Парк Р. Конкуренция // Теоретическая социология: Антология: В 2 ч. – М., 1999. – Ч. 1. С. 390 – 400.

16. Поланьи К. Великая трансформация: политические и экономические истоки нашего времени / Пер. с англ. – СПб.: Алетея, 2002. – 320 с.

17. Теория и история экономических и социальных институтов и систем. Thesis. – М.: Начала-Пресс, Т. 1. Вып. 1. 1993. – 256 с.

18. Теория и история экономических и социальных институтов и систем. Thesis. – М.: Начала-Пресс, Т. 1. Вып. 2. 1993. – 256 с.

19. Хайек Ф. Индивидуализм и экономический порядок. – М.: Изограф, Начала - Фонд, 2000. – 256 с.

20. Шумпетер Й. Теория экономического развития. – М.: Прогресс, 1982. – С. 169-195.

Интернет-ресурсы

1. <http://www.ecsoc.msses.ru/Mag.html> – электронный журнал "Экономическая социология".

2. <http://www.wciom.ru/wciom/magazine/descript/bottom.asp> – информационный бюллетень Всероссийского центра изучения общественного мнения "Мониторинг общественного мнения: экономические и социальные перемены".

3. http://www.isras.rssi.ru/R_SocIs.htm – журнал "Социологические исследования".

4. <http://www.nir.ru/socio/scipubl/4M.htm> – журнал "Социология: методология, методы, математические модели".

5. <http://www.nir.ru/socio/scipubl/socjour.htm> – "Социологический журнал".

6. <http://www-psb.ad-sbras.nsc.ru/regw.htm> – журнал "Регион: экономика и социология".

7. <http://www.chelt.ru/> – журнал "Человек и Труд".

Соціологія ринків

Підручники, навчальні посібники

1. Анализ рынков в современной экономической социологии [Текст] ; пер. с англ. / Гос. ун-т – Высшая школа экономики ; отв. ред. В.В. Радаев, М.С. Добрякова ; сост., науч. ред. и авт. предисл. В.В. Радаев. – 2-е изд. – М. : Изд. дом ГУ ВШЭ, 2008. – 423, [1] с.

2. Радаев В.В. Социология рынков: к формированию нового направления [Текст] / В.В. Радаев. – М. : ГУ–ВШЭ, 2003. – 325 с.

Допоміжна література

1. Аболафия М. Рынки как культуры: этнографический подход [Электронный ресурс] / М. Аболафия, пер. М.С. Добряковой // Экономическая социология. – 2003. – Т. 4. – № 2. – С. 63–72. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208204948/ecsoc_t4_n2.pdf#page=63.

2. Андрияшин Н.В. Понятие рынка в маркетинге [Электронный ресурс] / Н.В. Андрияшин // Экономическая социология. – 2007. – Т. 8. – № 1. – С. 76–86. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208204939/ecsoc_t8_n1.pdf#page=76.

3. Барсукова С.Ю. Три составных части контрафакта: подделки, серый импорт и имитаторы [Электронный ресурс] / С.Ю. Барсукова // Экономическая социология. – 2008. – Т. 9. – № 4. – С. 14–29. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208205034/ecsoc_t9_n4.pdf#page=14.

4. Бурстин Д. Сообщества потребления [Электронный ресурс] / Д. Бурстин // THESIS : теория и история экономических и социальных институтов и систем. – 1993. – № 3. – С. 231–254. – Режим доступа : <http://ecsocman.hse.ru/text/17087136/>.

5. Вайзе П. Homo economicus и homo sociologicus: монстры социальных наук [Электронный ресурс] / П. Вайзе // THESIS: теория и история экономических и социальных институтов и систем. – 1993. – № 3. – С. 115–130. – Режим доступа : <http://ecsocman.hse.ru/text/16404828/>.

6. Горбунова М.Ю. Эмоционально-коммуникативный сервис в процессе производства и потребления услуг [Электронный ресурс] / М.Ю. Горбунова. – С. 8445–8451. – Режим доступа : <http://www.ssarss.ru/files/File/congress2012/part68.pdf>.

7. Грановеттер М. Социологические и экономические подходы к анализу рынка труда: социоструктурный взгляд [Электронный ресурс] / М. Грановеттер, пер. М.С. Добряковой // Экономическая социология. – 2011. – Т. 12. – № 2. – С. 49–79. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1259552522/ecsoc_t12_n2.pdf#page=49.

8. Грановеттер М. Экономические институты как социальные конструкты: рамки анализа [Электронный ресурс] / М. Грановеттер, пер. с англ. Н.В. Глебовской, А.В. Тавровского // Журнал социологии и социальной антропологии. – 2004. – Т. VII. – № 1. – С. 76–89. – Режим доступа : <http://ecsocman.hse.ru/data/407/746/1231/Grannoveter.pdf>.

9. Моисеева Е.Н. Рынок ритуальных услуг: трансформация правил ритуала в правила рынка [Электронный ресурс] / Е.Н. Моисеева // Экономическая социология. – 2010. – Т. 11. – № 3. – С. 84–99. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208204987/ecsoc_t11_n3.pdf#page=84.

10. Попов Ю.Н., Шевчук А.В. Современная экономика и социология труда. Учебное пособие / Ю.Н. Попов, А.В. Шевчук. – М., 2003. – 230 с.

11. Радаев В.В. Новые тенденции на рынках контрафактной продукции. Препринт WP4/2004/03 [Электронный ресурс] / В.В. Радаев. – М. : ГУ ВШЭ, 2004. – 20 с. – Режим доступа : https://www.hse.ru/data/2010/05/05/1216427494/WP4_2004_03.pdf.

12. Радаев В.В. Понятие капитала, формы капиталов и их конвертация [Электронный ресурс] / В.В. Радаев // Экономическая социология. – 2002. – Т. 3. – № 4. – С. 20–32. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208205038/ecsoc_t3_n4.pdf#page=20.

13. Радаев В.В. Современные экономико-социологические концепции рынка [Электронный ресурс] / В.В. Радаев // Экономическая социология. – 2008. – Т. 9. – № 1. – С. 20–50. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208204940/ecsoc_t9_n1.pdf#page=20.

14. Радаев В.В. Что такое конкуренция? [Электронный ресурс] / В.В. Радаев // Экономическая социология. – 2003. – Т. 4. – № 2. – С. 16–25. – Режим доступа: http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208204948/ecsoc_t4_n2.pdf#page=16.

15. Радаев В.В. Что такое рынок: экономико-социологический подход [Электронный ресурс] / В.В. Радаев // Экономическая социология. – 2007. – Т. 8. – № 1. – С. 9–26. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208204939/ecsoc_t8_n1.pdf#page=9.

16. Радаев В.В. Что такое рынок: экономико-социологический подход [Электронный ресурс] / В.В. Радаев // Экономическая социология. – 2006. – Т. 7. – № 5. – С. 14–27. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208204938/ecsoc_t7_n5.pdf#page=14.

17. Флигстин Н. Архитектура рынков: экономическая социология капиталистических обществ XXI века // Экономическая социология. – 2013. – Т. 14. – № 1. – С. 28–53. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2013/02/01/1304507388/ecsoc_t14_n1.pdf#page=28.

18. Флигстин Н. Рынки как политика: политико-культурный подход к рыночным институтам / Н. Флигстин, пер. М.С. Добряковой // Экономическая социология. – 2003. – Т. 4. – № 1. – С. 45–63. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208204951/ecsoc_t4_n1.pdf#page=45.

19. Шишкина Е.В. Сфера сервиса в социологическом измерении [Электронный ресурс] / Е.В. Шишкина, Я.С. Рочева. – С. 8474–8480. – Режим доступа : <http://www.ssa-rss.ru/files/File/congress2012/part68.pdf>.

20. Юдин Г.Б. Рынки как поля: попытка реконцептуализации [Электронный ресурс] / Г.Б. Юдин // Экономическая социология. – 2006. – Т. 7. – № 4. – С. 27–42. – Режим доступа : http://ecsoc.hse.ru/data/2011/12/08/1208204933/ecsoc_t7_n4.pdf#page=27.

Соціологія реклами

1. Лисица Н.М. Реклама в современном обществе. Харьков: Основа, 1999, 272 с.

2. Лисиця Н.М., Полякова Я.О. Соціально-економічні аспекти розвитку рекламної діяльності. Харків: Вид. ХНЕУ, 2007, 232 с.

3. Анализ рынков в современной экономической социологии. М.: изд. Дом ГУ ВШЭ. – 2007. – 423 с.

4. Экономика и социология доверия. Санкт-Петербург: Социологическое общество им. М.М. Ковалевського, 2004. – 192 с.
5. Ильин В.И. Потребление как дискурс. Учебное пособие СПб.: Интерсоцис, 2008. – 446 с.
6. Социальная коммуникация и социальное управление в эоантропоцентрической и семиосоциопсихологической парадигмах. М.: Издательство Института социологии РАН, 2000. – 158 с.; -156 с. 2 книги.
7. Лопатина Н.В. Информационные специалисты: Социология управления. М.: Академический проект, 2006. – 208 с.
8. Зимбардо Ф., Ляйппе М. Социальное влияние. – СПб.: Издательство — Питер, 2000. – 448 с.
9. Подшивалкина В.И. Социальные технологии: проблемы методологии и практики. – Кишинев, 1997. – 352 с.
10. Фельсер Г. Психология потребителей и реклама. Х.: Изд-во Гуманитарный центр. – 2009. – 704 с.

Соціологія молоді

Основна

1. Горшков М. К., Шереги Ф. Э. Молодежь России: социологический портрет. М., 2010.
2. Зубок Ю. А. Исключение в исследовании проблем молодежи // Социол. исслед. 1998. N8. С. 47 - 56.
3. Зубок Ю. А. Проблемы риска в социологии молодежи. М.: Моск. гуманит. - социальн. академия, 2003.
4. Зубок Ю. А. Феномен риска в социологии: Опыт исследования молодежи. М.: Мысль, 2007.
5. Ильинский И. М. Молодежь в контексте глобальных процессов развития мирового сообщества // Молодежь и общество на рубеже веков. М.: Голос, 1999.
6. Ковалева А. И., Луков Вал. А. Социология молодежи: Теоретические вопросы. М.: Социум, 1999.
7. Левикова С. И. Молодежная субкультура. М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004.
8. Луков Вал.А. Теории молодежи: пути развития // Знание. Понимание. Умение. 2007. N3. С. 70 - 82.
9. Молодежный экстремизм / Под ред. А. А. Козлова. СПб.: Изд-во Санкт-Петербур. ун-та, 1996.
10. Омельченко Е. Л. Стилиевые профили трудовых стратегий молодых специалистов и специалисток в фокусе гендерных исследований // Социол. исслед. 2002. N11. С. 36 - 47.
11. Омельченко Е. Л. Культурные практики и стили жизни российской молодежи в конце XX века // Рубеж. 2003. N 18. С. 142 - 161.
12. Омельченко Е. Л. Молодежь: открытый вопрос. Ульяновск: Симбирск. кн., 2004.
13. Основы ювенологии: Опыт комплексного междисциплинарного исследования / Науч. ред. Е. Г. Слуцкий. СПб., 2002.

14. Павловский В. В. Ювентология: Проект интегративной науки о молодежи. М.: Акад. проект, 2001.
 15. Сокурянська Л.Г. Соціологія молоді :Навчально-методичний посібник. – Харків: ВЦ ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. - 54 с.
 16. Сокурянская Л.Г. Студенчество на пути к другому обществу: ценностный дискурс перехода : монография / Л.Г. Сокурянская. – Харьков: Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина, 2006. – 576 с.
 17. Українське студентство у пошуках ідентичності: монографія / за ред. В. Л. Арбеніної, Л. Г. Сокурянської. - Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 520 с.
 18. Чупров В. И., Зубок Ю. А. Молодежный экстремизм: сущность, формы проявления, тенденции. М.: Academia, 2009.
 19. Чупров В. И., Зубок Ю. А. Социология молодежи. М.: Норма, 2011.
 20. Чупров В. И., Зубок Ю. А., Певцова Е. А. Молодежь и кризис: диалектика неопределенности и определенности в социальном развитии. М.: ОАО ТИД "Русское слово", 2009.
 21. Шереги Ф. Э. Социология девиации: Прикладные исследования. М.: Центр социальн. прогнозирования, 2004.
 22. Cohen Ph. Rethinking. The Youth Question Education, Labor and Cultural Studies. London: Macmillan, 1997.
 23. Mead M. Culture and Commitment: A Study of the Generation Gap. N.Y., 1970.
 24. Schelsky H. Die skeptische Generation: Eine Soziologie der Deutschen Jugend. 4. Aufl. Dusseldorf, 1960.
- Допоміжна
1. Бек І.Д. Духовні цінності в розвитку особистостіУ/Педагогіка і психологія. - 1997 - №1.
 2. Волков Ю.Г., Добренъков В.И., Кадария Ф.Д., Савченко И.П., Шаповалов В.А. Социология молодежи: Учебное пособие: Учебное пособие/ Под ред. проф. Ю.Г. Волкова. – Ростов-н/Д.: Феникс, 2001. – 576 с.
 3. Головатий М. Ф. Молодіжна політика в Україні: проблеми оновлення. - К.: Наукова думка, 1993.-236с.
 4. Головаха Е. И. Жизненная перспектива и ценностные ориентации личности // Психология личности в трудах отечественных психологов. — СПб., 2000.
 5. Дубин Б.В. Соціальний статус, культурн капитал, цінностньш вибор: міжпоколенна репродукція і разрив поколінь. //Економічні і соціальні перемены ; моніторинг громадського мненія. 1995, №1, с. 14-18.
 6. Елин А. Как стать кидалтом // Профиль. 2007. N 45(553).
 7. Иваненков С. П. Проблемы социализации современной молодежи. Изд. 2-е, дополненное. Монография. - СПб, 2003. - 420 с.
 8. Кон И. С. Понятие поколения в современном обществоведении / Актуальнее проблемы этнографии в современной зарубежной науке. - Л.: Наука, 1979. - С. 209-241.

9. Корнієвський О. Вибереш позицію - обереш долю : соціально-політичні орієнтації української молоді в дзеркалі соціологічного аналізу. // Віче, 1995, с.85-93.
10. Лактіонова Г.М. Жіноча молодь як особлива соціально-демографічна підгрупа. // Молодь України.-К., 1993.
11. Лободинська О.М. Регулювання процесу працевлаштування молоді з вищою освітою в контексті державної молодіжної політики України. – Український соціум. – 2007. - №2(19). – С. 43-55.
12. Магун В.С. Революция притязаний й изменения жизненных стратегий молодежи: 1985-1995г.//Социологический журнал, 1996, №3,4, с.29-48.
13. Мацковский М.С., Гурко Т.А. Молодая семья в большом городе. М., 1990.
14. Мид М. Культура и мир детства. Избранное.- М.; Наука, 1988.-429с.
15. Молоде покоління нової України: ескіз соціального портрету. //Київ, А.Л.Д., 1995. -96 с.
16. Молодежная политика: опыт, проблемы, перспективы. Материалы Международной научно-практической конференции, ч. 1-2. Киев, 1992..
17. Молодежная субкультура/ Под ред. Н.А.Победы. – Одесса: «АстроПринт», 1999.
18. Молодежный обмен между Востоком и Западом: отчеты, факты, мнения участников,- Брюссель, Люксембург: Совместная публикация Специальной комиссии по человеческим ресурсам, образованию, профподготовке и проблемам молодежи /ЦентР молодежи/, и ТАСИС, Генеральный директорат III / Комиссия Европейского Сообщества/, 1994. -184 с.
19. Молодёжь и наркотики (социология наркотизма) / Под ред. В. А. Соболева, И. П. Рущенко. — Харьков: Торсинг, 2000. — 432 с.
20. Молодіжний та дитячий рух в Україні: історія та генезіс. - К.: Укр НДІ проблем молоді, 1993.-117с.
21. Мотринець І.М. Проблеми девіантної поведінки молоді в умовах демократизації українського суспільства. Львів. 1994.
22. Омельченко Е. Л. Молодежь: открытый вопрос. - Ульяновск: Изд-во «Симбирская книга», 2004. - 184 с.
23. Перебенесюк В.П., Бекешкина І.Є Соціальні конфлікти та молодь. - К.: Наукова думка, 1994.- 108с.
24. Петрунько О.В. Мотиви відчуження сучасної молоді України від активної політичної діяльності. // Педагогіка і психологія, 1996, №1, с.98-101.
25. Підліток у великому місті: фактори та механізми соціалізації. Колективна монографія./ Під ред. Л. Г. Сокурянської. - Харків: Видавничий центр Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, 2000. – 207 с.
26. Посторонним вход не воспрещен: Нарративы, дневники, артефакты... аутентичные свидетельства за и против "нормализации" / Под ред. Е. Л. Омельченко. Ульяновск: Изд-во Ульяновск. гос. ун-та, 2005.
27. Сокурянская Л.Г. Ценностное поле личности как ее новое социокультурное измерение //ВІСНИК ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО

УНІВЕРСИТЕТУ. Том 12. Вип.6, 2007: Соціологія і політичні науки. - Одеса: ОНУ ім.І.І.Мечникова, 2007. С. 483-491

28. Сокурянская Л.Г Нове покоління: надії, цілі, ідеали (двадцять років потому) //Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Збірник наукових праць. – Випуск 19. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна. – 2013. – 501 с. - С.448-459

29. Сокурянская Л.Г Протестний потенціал студентської молоді: чинники актуалізації //МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ збірник наукових праць/Ред. С.Щудло, П.Длугош.- Дрогобич-Перемишль(Польща: Швидкодруг, 2014.- Вип. 5. – 480 С.75-82.

30. Сокурянская Л.Г Феномени громадянської ідентичності у контексті еміграційних прагнень сучасних студентів: порівняльний аналіз студентства східного та західного регіонів України 334-343 //Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: Збірник наукових праць. – Випуск 20. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. – 2014. – С.. 334-343

31. Сокурянская Л.Г Ціннісі преференції підлітків Харківщини: динаміка та фактори актуалізації //Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». - № 1101'2014. - Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2014. С.224-229.

32. Соціальні проблеми працевлаштування молоді: Аналітичний звіт /О.М. Балакірева, О.О. Яременко, О.В. Вальковна, В.В.Онікієнко та ін. – К.: Держ.ін-т проблем сім'є та молоді, 2004. – С. 122-127.

33. Социология молодежи: Учебник /под ред. проф. В.Г.Лисовского. - СПб: Изд-во СПбГУ,1996. 460с.

34. Социология молодежи/ Под ред. В. Кузнецова. - Изд-во: Гардарики, 2007. – 336 с.

35. Хойбнер Т. Вызов неприкаянных. М., 1990.

36. Чупров В.И., Зубок Ю.А. Молодёжь в общественном воспроизводстве: проблемы и перспективы. - М., 2000.

37. Чупров В.И., Колесников А.Н. Образовательный статус молодежи. - М., 1993.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

- <http://socionet.ru/> - Соціонет – інформаційний простір з суспільних наук.
- <http://socnet.narod.ru/> – SOCNET.ru: сучасна російська соціологія в Інтернеті.
- <http://www.internews.ru/win/sociology.html> – соціологія: засоби навігації.

Сайти академічних НДІ

- <http://www.i-soc.kiev.ua> – сайт Інституту соціології НАН України
- <http://www.idss.org.ua> – сайт Інституту демографії і соціальних досліджень НАН України
- <http://www.regioncentre.ru> – сайт науково-дослідного центру «Регион» м. Ульяновськ

- <http://www.regioncentre.ru/generation/> - сайт центру досліджень молоді «Поколения.net»
- <http://www.chat.ru/~isocio/> – кабінет наукової літератури Інституту Соціології РАН.
- http://www.kcn.ru/tat_ru/universitet/f13/k3/center.ru.html – центр соціології культури КДУ.
- http://www.isras.rssi.ru/INSTITUTE_OF_SOCIOLOGY.htm – Інститут соціології РАН.

<http://www.muh.ru/content/ssocio.htm> – Сучасний гуманітарний університет.

- <http://www.nw.ru/sociolog/> – Інститут Соціології РАН, Санкт-Петербурзький філіал.
- <http://www.ras.ru/russian/RAS/ofcpp.html> – відділення філософії, соціології, психології і права РАН.
- <http://www.opinio.msu.ru/> – центр соціологічних досліджень МДУ імені М. В. Ломоносова.
- http://www.informika.ru/windows/goscom/cinorgan/socio/first_pg.html - центр соціологічних досліджень Міністерства вищої і професійної освіти.
- <http://nisots.nm.ru/> - науково-дослідний соціологічний центр Нижньгородського державного університету.

Сайти журналів

- http://www.isras.rssi.ru/R_SocIs.htm – журнал "Социологические исследования".
 - <http://www.nir.ru/socio/scipubl/4M.htm> – журнал "Социология: методология, методы, математические модели".
 - <http://www.nir.ru/socio/scipubl/socjour.htm> – "Социологический журнал".
 - <http://win.www.nir.ru/socio/scipubl/sj/97-4.htm> – журнал "Наука – Интернет – Россия".
 - <http://socnet.narod.ru/Rubez/Rubez.htm> – “Рубеж” – альманах соціальних досліджень. Журнал Сиктивкарського університету.
 - <http://www.soc.ru:8101/publications/telescope/> - Санкт-Петербурзький журнал соціологічних та маркетингових досліджень "Телескоп: наблюдения за повседневной жизнью петербуржцев".
 - <http://www.ecsoc.mses.ru/Mag.html> – електронний журнал "Экономическая социология".
 - <http://www.vciom.ru/vciom/magazine/descript/bottom.asp> – інформаційний бюллетень Всеросійського центру вивчення суспільної думки "Мониторинг общественного мнения: экономические и социальные перемены".
 - <http://www.newgen.org/> – журнал "Новое поколение".
 - <http://www.rags.ru/sc/subscrib.htm> – журнал "Социология власти".
- <http://www-psb.ad-sbras.nsc.ru/regw.htm> – журнал "Регион: экономика и социология". <http://www.chelt.ru/> – журнал "Человек и Труд".
- <http://www.sociograd.ru/Show.asp?GID1=15> – "Социоград - Профессиональная газета" - видання кафедри соціології та психології управління ДУУ.

- <http://www.dis.ru/market/index.html> – журнал “Маркетинг в России и за рубежом”.
- <http://www.ssea.runnet.ru/journal.htm> – Поволзький гуманітарний журнал.
- <http://socexp.nm.ru/> – “Соціальна експертиза” - Нижньгородський альманах.

Політична соціологія

1. Арон Р. Демократия и тоталитаризм. - М., 1993
2. Бурлацкий Ф., Галкин А. Современный Левиафан. - М.: "Мысль", 1982
4. Бурдьё П. Социология политики. Пер. с фр. - М., 1993
5. Вебер М. Политика как призвание и профессия. // Избранные произведения. - М.: Прогресс, 1990.
6. Вятр Е. Социология политических отношений. - М. 1979
7. Лейн Д. подъем и упадок государственного социализма / Пер.с англ. – Киев- Харьков: ИС НАНУ, 2006
8. Ленин В.И. Государство и революция. / Полн. собр. соч., т.35.
9. Маннгейм К. Диагноз нашего времени. М. 1992.
10. Маркс К., Энгельс Ф. Немецкая идеология // Маркс К., Энгельс Ф. Соч. Изд-е 2. - Т. 3.
11. Патнам Р.Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії / Пер.з англ. - Київ: «Основи», 2001.
12. Хантингтон С. Политический порядок в изменяющихся обществах / Пер.с англ. М., 2005
13. Шампань П. Делать мнение: новая политическая игра. М.: Социо-Логос, 1997.
14. Штомпка П. Социология социальных изменений. М., 1994.

Соціологія сім'ї

Підручники, навчальні посібники

1. Антонов А.И. Микросоциология семьи : учебник [Текст] / А.И. Антонов. – М. : ИНФРА-М, 2005. – 368 с. (Классический университетский учебник).
2. Глазунов С.В. Соціологія сім'ї : [навч. посібник для вищ. закл. освіти] /С.В. Глазунов. – Д. : РВВДД., 2000. – 140 с.
3. Гурко Т.А. Теоретические подходы к изучению семьи [Электронный ресурс] / Т.А. Гурко. – М. : Институт социологии РАН, 2010. – 184 с. – Режим доступа : http://www.isras.ru/files/File/publ/Gurko_Teoreticheskie_podkhody_k_izucheniyu_semyi.pdf.
4. Михеева А.Р. Брак, семья, родительство: социологические и демографические аспекты : [учеб. пособие] [Электронный ресурс] / А.Р. Михеева. – Новосибирск : Новосиб. гос. ун-т, 2001. – 112 с. – Режим доступа : <http://studentam.net/content/view/95/19/>.

5. Социология семьи : учебник [Текст] / Под ред. проф. А.И. Антонова ; 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2005. – 640 с. – (Классический университетский учебник).

6. Черняк Е.М. Социология семьи : [учебное пособие] [Электронный ресурс] / Е.М. Черняк ; 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Издательско-торговая корпорация Дашков и Ко, 2004. – 238 с. – Режим доступа : <http://socioline.ru/book/em-chernyak-sotsiologiya-semi>.

Допоміжна література

1. Концепція державної сімейної політики, схвалена постановою Верховної Ради України від 17.09.99 р. № 1063-XIV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 46–47. – Ст. 404. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1063-14>.

2. Сімейний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.

3. Актуальные проблемы родительства в России [Электронный ресурс] / Отв. ред. Т.А. Гурко. – М. : Институт социологии РАН, 2013. – 209 с. – Режим доступа : http://www.isras.ru/files/File/publ/Gurko_Actualnye_problemy_roditelstva_2013.pdf.

4. Актуальные проблемы семей в России [Электронный ресурс] / Ред. Т.А. Гурко. – М. : Институт социологии РАН, 2006. – 223 с. – Режим доступа : http://www.isras.ru/files/File/publ/gurko_2006.pdf.

5. Балабанов С.С., Наук Б., Саралиева З.Х.-М. Типология мотивов иметь или не иметь детей [Электронный ресурс] / С.С. Балабанов // Социологические исследования. – 2009. – № 3. – С. 129–136. – Режим доступа : http://www.isras.ru/files/File/Socis/2009-03/Balabanov_Saraliev.pdf.

6. Бегинина И.А., Ивченков С.Г., Шахматова Н.В. Семейные ценности в молодежной среде: факторный анализ результатов социологического исследования [Электронный ресурс] / И.А. Бегинина // Социологическая наука и социальная практика. – 2014. – № 2(6). – С. 116–136. – Режим доступа : http://www.isras.ru/files/File/SNSP/2_2014/Beginina.pdf.

7. Голод С.И. Социолого-демографический анализ состояния и эволюции семьи [Электронный ресурс] / С.И. Голод // Социологические исследования. – 2008. – № 1. – Режим доступа : <http://www.isras.ru/files/File/Socis/2008-01/golod.pdf>.

8. Гурко Т.А. Брак и родительство в России [Электронный ресурс] / Т.А. Гурко. – М. : Институт социологии РАН, 2008. – 325 с. – Режим доступа : http://www.isras.ru/files/File/Publication/Brak_i_roditelstvo_Gurko_2008.pdf.

9. Гурко Т.А. Развитие теоретического знания в западной социологии семьи [Электронный ресурс] / Т.А. Гурко // Россия реформирующаяся: Ежегодник-2010. Выпуск 9. – М. : Новый хронограф, 2010. – С. 88–107. – Режим доступа : <http://www.isras.ru/files/File/ezhegodnik/2010/Gurko.pdf>.

10. Гурко Т.А. Родительство: социологические аспекты [Электронный ресурс] / Т.А. Гурко. – М. : Центр общечеловеческих ценностей, 2003. – 164 с. – Режим доступа : http://www.isras.ru/files/File/publ/gurko_2003.pdf.

11. Зеликова Ю.А. Влияние социальной политики и родительских ценностей на семейное поведение и воспитание детей: межстрановой анализ [Электронный ресурс] / Ю.А. Зеликова // Журнал исследований социальной политики. – 2012. – Т. 10. – № 3. – С. 343–360. – Режим доступа: http://ecsocman.hse.ru/hse/data/2013/05/06/1299354904/ZelikovaJISP_10_3.pdf.

12. Кон И.С. Три в одном: сексуальная, гендерная и семейная революции [Электронный ресурс] / И.С. Кон // Журнал социологии и социальной антропологии. – 2011. – № 1. – С. 51–65. – Режим доступа : http://jourssa.ru/sites/all/files/volumes/2011_1/Kon_2011_1.pdf.

13. Кризис института семьи в постиндустриальном обществе: анализ причин и возможности преодоления [Электронный ресурс] / [Яновский К. и др.]. – М. : ИЭПП, 2007. – 243 с. – Режим доступа : http://www.iep.ru/files/text/working_papers/112.pdf.

14. Молодіжна сімейна політика в Україні [колективна монографія] [Електронний ресурс] / Ничипоренко С.В. – Умань : Видавець Сочінський, 2011. – 217 с. – Режим доступу : <http://www.idss.org.ua/monografii/nichiporenko.pdf>.

15. Проневская И.В. Фамилистические исследования: количественный и качественный подходы [Электронный ресурс] / И.В. Проневская // Вестник МГУ. Сер. 18. Социология и политология. – 2010. – № 4. – С. 151–163. – Режим доступа : <http://vestnik.socio.msu.ru/archive/text/2010/4/11.pdf>.

16. Сім'я та сімейні відносини в Україні: сучасні тенденції та стан розвитку [Електронний ресурс]. – Київ : ТОВ Основа-Принт, 2009. – 248 с. – Режим доступу : <http://www.idss.org.ua/public.html>.

17. Слюсар Л.І. Сім'я в сучасній Україні: інституційна криза чи постіндустріальна трансформація? [Електронний ресурс] / Л.І. Слюсар // Демографія та соціальна економіка. – 2007. – № 1. – С. 28–38. – Режим доступу : <http://dSPACE.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/11686/03-Slusar.pdf?sequence=1>.

18. Становище сімей в Україні (за підсумками 2010–2013 років): Щорічна державна доповідь Президентів України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про становище сімей та стан реалізації державної сімейної політики [Електронний ресурс] / Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту, Державний інститут сімейної та молодіжної політики. – Київ, 2014. – 241 с. – Режим доступу : <http://dimp.org.ua/files/dopovid-simya10-13-ebook.pdf>.

19. Сучасна українська сім'я: медико-соціальні аспекти : [колективна монографія] / [В.М. Лісовий та ін.]. – Х. : Майдан, 2009. – 268 с.

20. Шлюб, сім'я та дітородні орієнтації в Україні [Електронний ресурс]. – К. : АДЕФ-Україна, 2008. – 256 с. – Режим доступу : <http://www.idss.org.ua/monografii/Book-Shlub-web.pdf>.

Соціологія управління

1. Бабосов Е.М. Социология управления. Минск. 2000. – 287 с.
2. Веселова Н.Г. Социальное управление и элементы его культуры: обобщение и рекомендации. – М., 2002. – 338 с.
3. Кравченко А.И., Тюрина И.О. Социология управления: фундаментальный курс: учебное пособие для студентов высших учебных заведений. – 4-е изд., испр., доп. – М., 2008. – 983 с.
5. Сергейчук А.В. Социология управления: Учебник. – СПб., 2002. – 240 с.
6. Слепенков И.М., Аверин Ю.П. Основы теории социального управления. - М.: Высшая школа, 1990.
7. Удальцова М.В. Социология управления: Учебник. – М., 2002. – 142 с.
8. Шевелев В.Н. Социология управления: Уч. пособие. - Ростов/Дону, 2004.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Теоретичне випробування спрямоване на виявлення навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок. Відповідаючи на питання з екзамену, абітурієнт повинен показати вміння чітко, логічно й грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, точно і повно відтворювати факти, прізвища, назви праць теоретиків, конкретні концепції та аналізувати їх, виділяти причинно-наслідкові зв'язки, ілюструвати поняття відповідними прикладами, аргументувати свої висновки.

Кількість балів за відповідь на кожне питання розподіляється таким чином:	1 питання	2 питання	3 питання
Повнота, логічність і послідовність розкриття теми	9 балів	7 балів	7 балів
Самостійність відповіді	8 балів	6 балів	6 балів
Знання теоретичного матеріалу (з точними посиланнями на назви праць теоретиків, конкретні концепції), вміння аналізувати їх, виділяти причинно-наслідкові зв'язки	12 балів	10 балів	10 балів
Аргументованість висновків, вміння відрізнити головне від другорядного	6 балів	4 бали	4 бали
Грамотність, охайність оформлення роботи	5 балів	3 бали	3 бали
Усього	40 балів	30 балів	30 балів